

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Harcz és béke.

A „Debreczen” számára
irta: **Bakonyi Samu.**

— decz. 24.

Az emberiség békéjét hirdetik a templomok mindenütt a nagy világon. A mi szép és szerencsétlen hazánkban is, melyre a szeretetnek ez ünnepén is szeretettel nem gondolnak sehol. Magára van hagyatva ez az árva nemzet, mely valamikor, a mikor még ura volt önmagának, egymagában védelmezte a mögötte levő egész nagy világot. És a szeretetnek és békeségnek ünnepén, a mikor nem érez mi velünk senki idegen, mi egyben mégis hivek maradunk magunkhoz s ha kárt az ellenségben nem tehattünk, micsoda hősi kitarással gyalázzuk, marjuk egymást, mi a kik mindnyájan ugyanannak a „néptörzs”-nek fiai vagyunk, hogy a mint abban a szépnevű polyák faluban ránk parancsolták, ezzel a nemzeti sajtáságunkkal valóban hiven szolgáljuk annak a „nagy egésznek” legtitkosabb, legigazabb vágyát, a melybe minket csupa szeretetből négyszáz esztendő óta olyan forró ragaszkodással szerettek volna beolvasztani!

Hát vajjon száll-e már igazi békesség a mi lelkünkben? Mikor keserűséggel tölti el szívünket, minden hűségünknek, minden odaadásunknak, minden szenvedésünknek hiábavalósága? Mikor kegyetlen szóval, kemény kézzel megint csak megtanítottak arra, a mit hejh, de olyan nehéz nekünk megtanulni, hogy a mit mi ennek az országnak magyarságáról, szabadságáról, függetlenségéről szentül hiszünk és igaz hittel hirdetünk, az teljesíthetetlen álom, rajongó ábránd, tűnő remény...

A valóság, az ostoba kérlelhetetlen, a megmásíthatatlan valóság pedig az egységes Ausztria a maga egységes hadseregében. Minden hazafinak kétségbe kellene esni, ha ez a képtelen, ez a természetellenes ez a vérlázító állapot csakugyan változhatatlan lenne. De hát maradhat-e álom az igazság és

valóság maradhat-e az örültség? Mert becsületes és józan gondolkodás az összbirodalom eszméjét nem mondhatja egyébnek örültségnek és viszon elfogulatlan ítélet nem vonhatja kétségbe, hogy a hadsereg egysége ennek az örültségnek legbiztosabb oltalma és menedéke.

Azért nem szabad és nem lehet nekünk, kik a magyar zászló alatt hadba indultunk, az ostromot abba hagynunk, míg a mi hitünknek pogány ellenségét, az osztrákokat, a magunk országából ki nem verjük, a maga hazájába mind vissza nem kergetjük. De ha az ostromló hadsereg egymásnak fordul, ha az ellenség helyett egymást kaszabolja, ennek ugyan ki veszi hasznát, öröme vajjon kinek telik benne? Bizony a pogány így nyomja el újra meg újra, mint már olyan sokszor éppen csak ezért birta elnyomni a mi igaz hitünket.

A ki hát nem akar az ellenségnek hasznára lenni, az ne ártson testvérének. Az osztrák politikára félelmes egyedül az egyetértő magyarság lehet. Ok a hadsereg egy részét védelmezik, legyőzni őket csak a magyar nemzet egysége fogja. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy amiért mi küzdünk, minden magyar ember szívében ott él. — Hiszen küzdelmünk igazságának lélekemelő bizonyossága éppen az egész nemzet egyszívű megnyilatkozása volt. A képviselőház szabad-elvepárti többsége azonban semmibe se vette a nemzet akaratát s megadta magát a bécsi hatalom előtt, kishitűségből nem merte az osztrák makacssággal a nemzeti kitartás erejét összemérni.

A mindig ismétlődő szomorú lemondás e leverő tanúságai között a nemzeti jogok küzdő tábor harczosainak kétszer és százszor szentebb kötelessége ma a felszabadítás harcza. Ne az legyen most már a kérdés, hogy ezt a harcot ki milyen fegyverekkel folytatja, hanem azt ismerjük mindannyian a nemzeti becsület parancsának, hogy legalább mi, a kik 48-nak dicső hagyományait valljuk politikai hitünknek, lankadatlan buzgalommal, —

perczre sem csüggedő elszántsággal ostromoljuk a 67-iki végzetes megalkuvás műveit. A történetek után be kell látnunk, hogy ha sokkal többet nem is, de egy nagy eredményt igenis kivivtunk. Ez pedig az a megdönthetetlen tanúság, hogy az 1867-es kiegyezés nemzeti értelemben soha végre nem hajtható, hogy az osztrák hatalom konoksága éppen abból táplálkozik, hogy az egész alkuhoz éppen csak azért járult hozzá, mert ez a nagy béke-mű az összbirodalmi eszme legföltettebb bálványát, a hadsereg egységét érintetlenül hagyta.

Nem az árulja el hát a 48-as zászlót, aki az alatta folyó küzdelemben fegyverét változtatja, hanem a ki a fegyvert leteszi és a zászlót cserben hagyja. Én jónak tartottam az eddigi fegyvert, de a sereg zöme immár úgy hiszi, hogy az ellenségben több kárt tehet a régi fegyverzettel. Am lássuk, hiszen a főkötelesség az, hogy tovább harcoljunk s én a harcot az osztrák uralom és nem a függetlenségi párt ellen akarom folytatni. Kitarást akarok a harczban, hogy győzhessünk, kitarítás pedig összetartás nélkül lehetetlen. Ne egymást gyűlöljük, hanem csak a hazát szeressük. Akkor eljön az idő, mikor nem lesz álom, a miért küzdünk, míg a sir reánk nem borul, mert ellenállhatatlanul mellénk áll a nemzet. Akkor lesz majd igazi békesség e földön, s akkor majd megpihenhetünk, mert majd nem tapos akkor rajta az idegen kevély gögje.

A szeretet ünnepén.

A „Debreczen” számára
irta: **Papp Elek.**

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A Karácsony ünnepet használok fel, hogy pár sorban üdvözöljem — mint pártunk lapjának szerkesztőjét.

En a karácsonyi ünnepre sokat adok és meg szoktam gyermekkorom óta ünnepelni.

Megünneplem, mert a karácsonyi ünnepet magasztos ünnepnek

HRABECZY ANTAL

fehérnemű gőzmosó és vasaló intézete megnyilt.

Széchenyi-utca 42. szám alatt.

tartom. Ezen a magasztos ünnepen a gyarló élet mindennapiságában mindig az eszményire gondolok: Istenre, a kitől remélek; tehát addig le nem mondom az eszményiről, az Istenről, míg le nem mondom a reményről. Az én religio csak emberi szíveimmel veszt el. Ugy érzem, hogy míg szívünk van, az Isten szomját nem oltathatjuk el magunkban, minél nagyobb ez a szomj beününk, annál nagyobbak leszünk.

Ez az ünnep nekem mindig eszembe juttatja, hogy a békét és testvériséget a kereszt halálaig hirdetett Jézus születés ünnepe ez. De az is eszembe jut, hogy a szeretet szavából, melynek az embereket át kellett volna változtatnia, nem jutott az emberek szívéhez és eszéhez. Ez az oka annak, hogy a helyett, hogy a Jézus szava átváltoztatná az embereket, az emberek változtatják át a Jézus szavait a gyűlölség tanárá. Nem az emberek emelkedtek a Jézus tanárához, hanem a mi nekik könnyebb volt, gonoszságuk és esztelenségükig lehúzták a fenséges tanokat és a gyilkosság meg a szolgaság legborzasztóbb eszközévé tették azt.

Mióta a Karácsonyt ünneplik a keresztyének, a humanitás, a szabadság hajnala sokszor felderült, de csakhamar elborította az éj.

A mikor ez eszembe jut, azt hitelnék, kik e sorokat olvassák, hogy a csüggedés fogja el lelkemet a Karácsony ünnepén. Ne gondolja senki! Az emberiség ha kicsi is abban, mit a Jézus születése óta

tett és végrehajtott, de nagy vágyaiban, nagy aspirációiban; és világos, hogy még a legborzalmasabb hajótörésből is ideálját és reménységét mindig meg tudta menteni és azért bukott sokszor olyan mélyre, mert mindig magasba törekszik.

Én oly érzéssel és hittel ünneplem tehát a Karácsonyt, hogy kedélyem, lelkem nem szomorodik el miatta. Hozzá szoktam hosszú politikai pályámon, hogy az embert nem tekintem csak agitációjában — mely előbb utóbb elmúlik, hanem alkotásában, mely maradandó. A Jézus születése óta mégis tudok én sok olyan alkotást, melyért ünnepelni tudok. Ne hogy az tételezések fel rólam, mintha a mostani magyar alkotmányt érteném, legkevésbé is, maradandó alkotások közt. Épen nem! Sőt az a meggyőződése, hogy a megnyugvás a mostani állapotban a legrettenetesebb fegyver lenne, melylyel a nemzet öngyilkosságot követhet el.

Engem az vigasztal és az erősíti hitemet, a mivel ez előtt kétezer évvel magát és kortársait Róma legnagyobb szónoka vigasztalta, azt mondván: „az emberiség a jobb felé törekszik”

Ma, 1903 Karácsony napján, vigasztalásul a múltért, és biztosításul a további küzdelemre, elég-e ez?

Én azt hiszem, elég!

Ismeretes igazság, hogy az anyagi világban nincs hatalom, mely egy porszemet, egy atomot megsemmisíteni képes legyen.

Az erkölcsi világban épen így

van: ha egy eszme, egy atomnyi szabadság van valahol, azt már nem lehet terméketlenné tenni. Egy népek vérell megszentelt jogerzetét nem lehet tintával kitörölni.

A mi pártunknak tehát, mely a vér és szenvedések által megszentelt 48-iki törvényeket napról napra hazafias buzgalommal védelmezi, nincs oka a csüggedésre.

Nem egy nép, mely önereje tudatára jutott, nem egy párt, mely lelkesedéssel és értelemmel a haza függetlenségéért s az igaz érdekében működik és küzd, de egyetlenegy ember, ha erős akarat van benne, képes jobb jövőt elővárársolni. Mert: az eszméknek az az ambíciójuk, hogy átmenjenek az akaratba, az akaratból a tényekbe és hogy győzelmök biztosításáért minden társadalmi és politikai erőt lefoglaljanak.

Minden elv, minden eszme és minden érzelm, melyen magyar államiságunk alapul, egykor kisebbségben volt.

Ma hazánkban az igazságtalanság és szolgaság minden nemét nagyobb sikerrel és jobb fegyverekkel lehet ostromolni és legyőzni, mint a minőkkel elődeink tehetők.

Csak akarnunk kell!

Szabadságunkért kell küzdenünk! Mert a szabadság egy nemzetre nézve, az egészség állapota: az egészség erély által nyilatkozik.

É nagy ünnepen, a mikor önt üdvözlöm és munkásságára Isten áldását kérem, eszembe jut, hogy a Krisztus vérevel befecskengett sziklára ültetett az a fakereszt,

Karácsonyi dicséret.

A „Debreczen” számára
írta: Szathmáry Zoltán.

1 . . . A mindeneket megbékéltető szeretet hangja szól a harangok, hogy kigyult a fénye ama csillagnak, ott a keleti égboltozaton, mely csillag szent szimbóluma a mi hitünknek. Szól pedig a harangok dicsőrete azon szeretetről, melyet csak az egymás kegyelme és itálára óhesek és szomjuhozók nem tudnak megérteni. Mert idegen nékik az a nyelv és idegen marad mindörökké a szeretetlenség és a szívnőküliek előtt. A szeretetről imádkoznak a harangok, ama emberszeretetről, mely soha sem múló a mulandóságban és végtelen a véges időben.

2 . . . Hordtam pedig a megpróbáltatások keresztjét s gyakorta roskadtam össze terhe alatt. És a mikoron a csalódások tövisi véresre marcangolták a szívemet és láttam az emberállatot a maga sivárságában, elégettem önmagammal is meghasonlott szívem tüzendéi, a szent könyveket és elmerült lelkem az új tanok vizsgálásába. És nagy lelki vívódások közt éltem, keresvén, hogy mely részen vagyok az igazság!?

3 . . . Régi írások mesemondása jutott

az eszembe. A háborgó tengerről, melynek viharvert hullámai elpusztulással fenyegettek mindeneket, mikoron megjelent az Istentember, kinek szavára csodák támadtak. És szót és elpientek a hullámterlaszok s a csodatévő Jézusnak még sarulan lábai sem merültek a vízszíne alá . . . És én ökleimet rázva vadul kiáltottam az éjszakába: Nem hiszek semminemű földöntúli hatalomban és nincsen többé én nekem hitem és bizodalom . . .

4 . . . És szóltak a karácsonyi harangok és rám vetette fényét a betlehemi csillag . . . Csodalatos erő kerítette pedig hatalmába az én lelkemet, melynek viharzása megszűnt. Önkénytelenül imára kulcsoltam pedig ujjaimat és megtélt az én szívem áhítattal . . .

5 . . . Békesség és boldogság adassék mindeneknek . . . Olyan formán, mint érzem azt itt az én hajlékom falain belül . . . Nehány lélek csak az, a kiknek szeretete itt virraszt körü öttem e szent estén. Az én lelkemből való lelkek szeretete ez, érzem, a mely mélységes szeretettől itt a családi tühely melagénél, elfeledkezem pár órára arról a világról, mely e hajlék falain kívül dobzódik mi dazoni duatonban, melyeknek

forrása nem a szivekben fakad. És mintha itt érezném szárnya lebbenését az örökéletű szeretetnek, melyről dicséretet mond a karácsonyi harang szózata.

6 . . . Örök példaadása az emberi életnek, a mai napon ünneplék a Te születésed. És ama szent tragédia jelenései, melyek a Te bölcsődtől a kinszenvedések sötét utjain keresztül a Golgotháig tartottak, százszor és ezerszer ismétlődnek meg az emberi szívek apró világában. Szent érzelmeket lábbal tipornak, szeretetért gyűlölettel adóznak az élet vásári zajában. Csoda-e, ha a gyöngy érző lélek ereje megtörik a Judások és farizeusok ellen megvívott nehéz küzdelemben, ha a vértzetlenül maradt szíven a csalódások ezernyi sebet ejtenek?!

7 . . . Annak a körnek gyűrűje, a melyben a szívek embere mozog, egyre szűkebbre szorul . . . És még szerencsés az, a ki teljesen egymagára nem marad, el nem vérzik az áldatlan harcok áldozataként . . .

8 . . . Egyre szűkebb lett az a kör, melylyel a zajos külvilág gyűrűzött körül. De adassék dicséret Te néked, a kinek születését ma ünnepli a világ, adassék

**Bali toilettek valamint
téli ruhák tisztítását**

kifogástalanul végzi gyorsan és pontosan
olcsó árak mellett.

Üzlet: Batthányi-utca 2-ik szám.
Műhely: Var-utca 7. szám.

Koncz József
kefmosó és vegytisztító intézete.

melyen a keresztyén világ számára igazságok értek meg és hogy nincs ma és nem lesz jövőben oly legyőzöttnek tetsző igaz ügy, melylyel hasonló ne történjék; ez vigasztal és bátorít hazánk szomorú jelenében engemet!

Hirdessük tehát az eke mellett és műhelyben, *sajtó által* és szószékben, iskolában és templomban, hogy: „nincs veszte semmi a sors alatt, ki el nem csüggedett.”

Istenbe vetett hitem mondja, hogy a gondviselés a szabadságért és jogért küzdőknek kedvez!! Lesz még egykor boldog karácsony ünnepe a magyarnak.

Ég áldja!

Karácsony ünnepén.

A „Debreczen” számára

írta: **dr. Boross Lajos.**

December 24.

A civilizáció rohanó kerekébe kapaszkodott emberiség szédületes magasra jutott.

A földnek s a tengereknek mélysége nem titok előtte már és tudásának Csiborasszóján hideg számitással fürkészi a nagy Mindenséget.

Miket istennekként emleget sok évezredeknek homályos legendája: az elemek felett ma ur a törpe ember s a civilizáció jármába fogva a tudatlanságnak pogány isteneit, távoli világok csodás titkait a valóság mezében tárja elénk. — Mindent lát s csak a mit lát — hisz. És e mindent látásért, e mindent tudásért folytatott irtózatot harczban eldurvul az emberi lélek, elveszti himporát, elveszti zománczát, elveszti hitét s a ledöntött

hála Te neked azért, hogy még sem maradtam egyedül . . . egészen egyedül . . .

9 . . . A mindeneket megbékéltető szeretet hangján szólnak a harangok. És én megértem szózatukat, mert megtanítanak értelmükre a szívemen dobogó szívek, ama szívek, melyeknek szeretete lengi körül az én hajlékomat. Békességet és megnyugvást hint felém a keleti csillag fénye és e békeség és megnyugvás méhében ott szunynyad már az ujjászületett felebaráti szeretet, a melynek bocsánatát küldöm azok felé, akik szívemre törtek s gyakorta mérgezők meg az én utoljára még önmagával is meghasonlott lelkemet.

10 . . . Csak zugjatos ti karácsonyi harangok s hirdessétek ércnyelveteken a hit és szeretet ígéit, csak ragyogj te szent szimboluma a mi igaz hitünknek ott a keleti égboltozaton . . . Munkában pihent kezem, hogy itt pihentetem a szent könyv lapjain, nincs már ökölbe szoritva és nem kiáltok vadul káromló szavakat az éjszakába . . . Fejem mellemre hanyatlik, ajkam úgy sugja megszegyenülten valami titkos hatalom ereje előtt megalázkodva:

— Hiszek! . . .

bálványok talapatáról önön istenségét hirdeti.

A felvilágosultság ragyogó fényességét így kíséri az emberi örök gyarlóság sötétsége.

Mert a miként az ós pogány istenek sokszorozott erényeit a hibáknak ugyanazon mértékével képzelte az ókori nép, — a civilizáció ragyogó fényességét úgy kíséri nyomon a felvilágosult emberiség, pogány istenekhez méltó gyarlóságainak nagy sötétsége.

Az embert emberré a Hit teszi.

A Hitéből kivetkőzött emberi szív egy érző hus darab, melynek gyönyöre a mások szenvedése, vágya másoknak romlása s ez a hitetlenség a tudással szövetkezve, borzalmas erővel terjeszti gyászos birodalmát: a népnymort.

S a hitetlenségnek eme szövetkezése a tudással mind erősebbé válik.

A létért folytatott lázas küzdelem, a kenyér után törés roskadozó erőfeszítése, milliók utjának közössége, hol a rohanók egymást tiporják, — állanak szolgálatában e szövetkezésnek, melynek erejét kifogyhatatlan leleményességgel a modern világ nagyra nőtt istensége, az önzés irányítja.

Az ókor lelki homálya a bálványistenek ezreit teremtette meg.

A civilizáció ragyogó fényénél veszni látjuk az egy Istennek hitét.

És vannak, kik megdöbbenve mutatnak a hitetlenség nyomán fakadó gyomra, a bűnök fertőjére és hirdetik hitványságát annak a tudásnak, melynek koronája az Istentagadás, hirdetik és hangos szóval teszten bizonyoságot a nagy igazságról, hogy Isten hite nélkül nincs társadalmi rend, hogy a civilizáció szövetségese a Hit s ha elveszti ezt a szövetségését, az emberiség a megsemmisülés örvényébe hull.

Vannak, kik hirdetik és e rajongók kiáltó szava az élet rohanó árjának vad zuhogásában észrevétlenül hal el.

Valóban csodára, a lelkeket a kételkedés salakjától megtisztító, a tudásnak gögjét porig alázó, az embermilliók vásári zaját elnémitő isteni erőre van szükség, hogy a modern világ embere vad rohanásában megálljon pillanatra s elismerve gyarlóságának végtelenségét, felfuvalkodott lelke megalázkodjék az egyetlen, az örök Tökéletesség előtt.

És ez a csoda, az isteni erőnek ez a bűvös megnyilatkozása ismétlődik meg évenként a keresztyén világ karácsony ünnepén.

A nagy örömhír, melyet sok évszázadokkal ezelőtt pásztoroknak hirdetett először az angyalok kara, az az örömhír nem vesztett varázserejéből ma sem.

A harangok ércszavában mintha megismétlődve zendülne bércz, völgy, síkság felett az égi karnak amaz örvendetes evangyelioma: ma született nektek a Megváltó s paloták és kunyhók lakóinak lelke viszhangozza azt.

S az életáradat vásári zsivalygása elül pillanatra; paloták és kunyhók lakói-

nak lelkébe csöndesség költözik s a megnyihülés e pillanatában a civilizáció ragyogó fényességén, bűneinek sötétségén áttörve, megjelenik a szeretet Mestere.

És a tudásnak istentagadó gögje megalázkodik, a hitetlenség bűne vezekel. Az ember megtisztult emberré lesz, ki imádatl járul a jóság, a szeretet örök forrásához s lelke égető szomjuságához ez ünnepen Hitet merit.

Hitet, a melynek világát a civilizáció fénye erősbbitheti, de pótolni nem képes. Hitet, a melynek világfenntartó őseje nélkül küzdelmünk vége az összeroskadás.

Legendás időknek évszázados avarát járom és áhitattal csodálom e maroknyi népek, a magyar nemzetnek államfenntartó, óriás erejét.

Mert csodálatra méltó ez államfenntartó ősi erő, mely ezer esztendő vészes viharai után is megtartotta nekünk a hármas bérczövezte szép hazát

Messze idegenből, mint idegen nép jöttünk ide visszafoglalni Attila örökét. S hogy visszafoglaltuk, beékeljük magunkat a hozzánk idegen, ellenséges népek tengerének kellő közepébe. És próbáltunk szomszédainkhoz simulni hitben, tudományban, szokásainkban. És tettünk szolgálatokat a hitnek, tudománynak s a népszabadságnak. — A tatárscordáknak hódító dühe rajtunk merült ki, az ozman hadaknak félelmetes árja a mi fegyvereinknek élén törött meg. Századokon át védelmeztük Nyugatnak hitét, kulturáját, vagyionát, hősiségünknek csodás ragyogása bevilágította nem egyszer az egész világot. És jutalmunk mindezekért csak szomszédaink gyűlöletének állandósága volt. Ez a gyűlölet századokról-századokra szállt és átkának sulya nehezebb volt nekünk a pogány hadaknak durva erejénél, mert orvul támadott reánk.

Legendás, nagy időknek százados avarát taposom s keresem forrását annak az erőnek, mely ezer éven át óvta lankadástól, kétségbeeséstől a magyar nemzetet.

Keresem forrását annak az erőnek, a mely Mohácsnál, vagy a Világosnál megásott sírokból ismét és ismét új életre keltette ezt a nemzetet, a mely szembezállott ármány s erőszakkal, a melyet nem rémített sem a fegyvernek, sem a hóhérbárdnak véres villogása, mely megkínzott lelkünket, kimerült testünket megaczelozta s mely széttépte a kezünkre illesztett rabszolgánczokat; keresem forrását annak az erőnek, mely a veszélyben félistennekké avatta e szabadságát féltő nemzetnek legutolsó fiát és megtalálom ez erőnek forrását, a nemzet törhetlen — hitében.

A nemzet hitében jövője iránt. A nemzet hitében, melyet erőszak meg nem tört, ármány meg nem tévesztett, gyávaság meg nem mételezett egy ezred éven át. A nemzet hitében, melyet kiirtani golyóval, hóhérbárdal nem lehet ma sem, mert ez a hit milliók lelkében él és e hit kivessését e milliók lelkének halála előzi meg;

Mindenki meggyőződhet,

Első debreczeni mosó- és tisztító-intézet Piacz-utca 63.

kiszolgálásával minden tekintetben kielégíti a n. é. közönség kívánalmait. Munkát kívánatra házhoz szállít vagy elhozat.

hogy fehérnemű, ing, gallér, kézelők tisztítását legszebben végzi a minden-

által ismert, 18 év óta fennálló jóhírű (volt Spiegel-féle)

mely mérsékelt árakat számítva szép

munkája, valamint gyors és pontos

Legendás időknek százados avarát járom s feltalálva forrását annak az erőnek, mely ezer éven át óvta lankadástól, kétségbeeséstől a magyar nemzetet, és kétségek közt kérdem: ez a forrás buzog-e még a régi gazdagságban, ez a forrás nincs-e apadóban?!

Egységes nemzeti állam.

„A Debreczen számára“

Irta: **Koncz Ákos.**

Gondba, gondolatba van merülve minden hazafi . . . Aggodalmas lelkünk szürke fellegekkel van felhőzve, melyeknek komor tömegén csak néha-néha tör át a reménycsillag halvány fénykévéje . . . Bizonytalanságban járunk és aggódva keressük azt az ösvényt, mely kivezetne bennünket abból a politikai utvesztőből, melybe a nemzeti géniusz megtagadása folytán jutottunk. Szégyeltünk sovínisták lenni és idegen oltárokon fecséreltük el mindazt az áldozatot, mely egyesítve Vesztá-tüzzé vált volna a lelkekben felépített hazaszeretet templomában. Nem mertünk magyarok lenni . . . Elhalványultak előttünk szent múltunk szent emlékei . . . Nem vettük észre a nagy Rákóczinak, a világtörténelem legnemesebb hőroszának bus sóhaját: Recrudescunt inelytae regni Hungariae vulnera. Pedig a régi sebek felszakadoztak . . . Régi dicsőségünk a történelemé lett, mert a jelenben e dicsőséget balga kezekkel megtépdestük . . . Szabadságunkat ravatalra fektettük. Mert mondható-e szabadnak az a nemzet, mely sorsát nem szabad akaratából intézi, hanem még lelke reménységén is bíbícséket hordoz? Hisz nem az az igazi rab, ki szűk börtönében eseng a sugár után, hanem az, ki a szabadság napfényes világában nem érzi azt a vágyat, a mely a nálánál boldogabb nemzetek szívére beragyogja jóleső melegségével. Szabad csak az a nemzet lehet és boldog csak az olyan nép, mely önlelke erajából, őszinte véréből, dicső múltjának emlékéből és honszerelmének tüzeiből táplálkozik . . . S ha ennek a léleknek nincs enerzsiája, ennek a vérnek meggyöngyül lüktető eraja, ha a történelmi múlt fényes példái elhalványulnak és a hazaszeretet tüzeiben nem ég el az önérdék minden gyökere, nem lesznek szárnyai odavágni, odarepülni, hová rendeltetésénél fogva szárnyakon kellene repülnie: a szabadság felé.

A magyar haza szabadságának ma nem egyes pártok, hanem minden magyar embernek együttes munkájával kell egy bevehetetlen erőddé válnia. Ezt a szabadságot pedig tartóssá, megdönthetlenné csak egy egységes nemzeti államban érhetjük el. Egy oly államban, melynek polgárai egy célra törnek, egy eszmének élnek és egy ideált követnek. Aki nem öndicsőségüket keresik, akinnél e szóban: haza összeforrad minden gondolat, a szívnek minden dobbanása . . . A kik keresik a békét, de csak a meggyőződésük megőrzésével szeretik . . . A kik tudnak harcolni a

jog fegyverével, az igazság aczéljával, a bátorság rettenhetetlenségével, ha a nemzet vérel szerzett vagy örökségkép reászállott kincsei veszedelemben forognak. A kik a politikai életben, a köz- és magánélet porondján nem az önczél keresik, hanem a haza üdvét és a nemzeti boldogulás aranyutját.

Minden igaz magyarnak meg kell hódolni azok előtt, kik az egységes magyar nemzeti állam kiépítését vallják sarkalatos politikai elvüknek . . . Ne legyen tehát ez az óhajlás vízió, hanem valóság mielőbb. Ne legyen ez pusztá remény és ábránd, hanem megvalósulása millió és millió honfi szív mindennapos imájának . . . Legyen ez phároszi láng, figyelmeztetve bennünket, hogy egy nemzet nagysága csak szabadságának örök időkre biztosított talapzatán épülhet fel.

Egyesüljünk a nemzeti egységes magyar állam kiépítésének munkájában. Ne muljon el a szenvedély hangja és törekvésünket forrassa egybe a hazaszeretet lobogó tüze. Ne a személyek ellen harcoljunk, hanem az eszme csillagát kövessük. Azt a zászlót kövessük, melyre az egységes nemzeti állam programja van felírva. Arra hallgassunk, ki e zászló dicsőségeért küzd, mert csak e jelben győzhetünk tartóssan . . . biztosan . . . örökké . . .

Debreczeni kir. biztosokról és főispánokról.

Alkalmi visszaemlékezések.

A „Debreczen“ számára

Irta: **Zoltai Lajos.**

I.

Mig a vármegyékben immár kilencszáz éves intézmény az István király várispánjainak kormányzó tisztéből kifejlődött főispáni hatalom: a szab. kir. városok közgazgatása felett, leszámba II. József és Ferencz József önkény uraimának rövid idejét, csak egy emberöltőnyi kor óta öröknek főispánok. A városok ugyan a rendi alkotmány idejében sem voltak a maguk szabadjára hagyva; hiszen a helytartó tanács meg az udvari kamara gyakorlása igen apró cseprő belügyeiket is számon tartotta: mindazonáltal állandó ellenőrző közeget nem rendelt fölőbök. Leginkább csak tisztújítások alkalmával vagy rendkívüli esetekben küldött királyi biztost a nyakukra, hogy személyes tapasztalat útján szerezzen meggyőződést a felső királyi akarat végrehajtásáról; vagy pedig tekintélyének ilyen közvetlenül ható nyomtatékával csináljon rendet a néha halomra gyült helyi visszaélések és széthúzó érdekek torsalkodásai között.

Nálunk, Debreczenben legelső kir. biztos Kapronczai György volt, kevéssel azután, hogy I. Lipót szabad királyi várossá tett bennünket (1696) A második gróf Opersdorf Venczél (1697.) a székesi kamarának cseh származású tanácsosa. Mindaketen csakhamar megtanították a debreczenieket arra, hogy a királyi biztosok félelmetes, hatalmas urak. Sohsem is voltak szívesen látott vendégek. Apáink egészen könnyebben lélegzettek, mikor néha-néha kir. biztos nélkül tarthatták meg a tisztújítást.

Kálmánczai István (1708.) Ez követelte legelőször, hogy Debreczen, a még

akkor egészen református vallású város helyet jelöljön ki Eleonora királyné fogadalmi temploma számára. Néhány hónap múlva Rákóczi kurucz hadai árasztották el az elégületlen, elnyomott országot s Rákóczi szabadságharchoza évekig megakasztotta a kath. egyház restaurálását.

Br. Sztáray Mihály (1731) a kir. tisztújításkor több nyakas főbb tisztviselőnköt felfüggesztette a hivatalától, amiért ezek az általa kinevezett r. kath. vallású királyi hivatalnokokat nem fogadták be a tanácsba.

Baró Vécsey József (1770). Első, a ki az állandó színház építését felvetette s magas állásának tekintélyével ajánlotta, hogy a debreczeni polgárság rideg, komoly kedélyének felderítése végett a színészet a városban meghonosíttassék. Persze sikertelenül.

Gróf Forgács Miklós. Előtte még egyetlen királyi biztos, talán valamennyi együttvéve sem végzett annyi hasznos dolgot, mint ő. A külsőségi birtokviszonyoknak általa foganatosított rendezése száz évig biztosította polgárságunk jólétét. (1773-76.)

Klobusiczky József (1790.). Királyi biztosi voltát az alkotmányhoz ragaszkodó választott hites közönség el nem ismerte s ennek következtében kijelentette, hogy a tisztújítást biztos nélkül ejti meg s a kir. biztos által felállított ellenszenves polgármesteri és főkapitányi hivatalokat megszünteti, a polgárság jogait védő népszónoki tisztséget pedig újból betölti.

Berzeviczy Pál, a ki az 1802. évi és Ibrányi Farkas, aki az 1811. évi ropant tűzvész okozta inség onyhitására és a romok felett szabályosabb utcák kijelölésére volt kiküldve. Ekkor keletkezett a Szarvas-, most Árpád-tér és a Ferenctér, utóbbi Péterfiának külső széles szakasza, valamint e két tágas piac között elnyúló szép egyenes utczák.

Bökönyi Beck Pál (1817-1818.), a város csatornázásának tervezője, a kaszálók és tanyabirtokok rendezője.

Semsey Jób (1827-1838). Erdőségeink ezélszerűbb kihasználására vezette el előljárást a polgárság javára döntötte el a szabad bormérés jogáért évtizedek óta folyt nagy harcot.

Detrich Miklós zárta be a királyi biztosok sorát (1844). Az épen befejezett új városháza gyűléstermében ő elnököt a legelső tisztújításon. Debreczen város polgársága ekkor az új székházhoz illően reformeszmékért hevülő, tenni, alkotni kész ifju erővel is felfrissítette a tisztikart és választott hites közönséget. Így költözött be oda is Széchényi és Kossuth szelleme.

(Folytatjuk.)

A szeretet.

A „Debreczen“ számára

Irta: **Kuthi Zsigmond.**

Debreczen, decz. 24.

A szeretet nagy ünnepét üli most a keresztény világ az orientstól az occidensig, a mivelt Európa államaiban ugy, mint a sötét Afrikában. Ily ünnepélyes alkalommal az író tolla ne rójon hétköznapi dolgokról hétköznapi sorokat, hanem lerázva a mindennapiasság porát, emelkedjék fel az idealizmus szárnyain, tanítván az embereket az igazi, a hamisítatlan ember-szeretetre. Mert a szeretet egy idő óta nagyon megcsappant az emberek kebelében. A pénz utáni szerfelett nagy vágy, az a mindenköt megrontó mammon, elterelte az emberek szívet, keblét, szeretetét, kölcsönös megbecsülését egymástól.

Élő virág üzlet.

Debreczen, Főter 59. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani levágott friss virágalmat. Menyasszonyi, bál és névnapi csokrokat, mell- és fejdíszeket, virágkoszorúkat, jardinere, gyász- és ünnepi koszorúkat. Készítek izlésesen és jutányos árban hárhova szállítva, gondosan becsomagolva szép szoba növényeket. Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, tisztelettel

JANATK. LAJOS mű- és keresk. kertész.

Válaszfalakat, mély barázdákat, mesgyéket, itt ott tátongó úrt emelt, vont, vajt felebarát, embertárs, barát és testvér közt.

A létért való küzdelem lemosta az emberiségről azt a himport, a melyet a mindenható reálehelt; kiirtotta kebeléből azt a drága gyöngyöt, a melynek „Szeretet” a neve.

Pedig szeretet nélkül az ember a közönséges animaliai életre süllyedt: állattá fajul.

A szeretet szárnyat kölcsönöz a léleknek, a melyivel a salaktól ment étherbe emelkedhetik fel.

A szeretet kárpótol mindenért, de magát a szeretetet semmi sem pótolja.

A szeretet békét, jólétet, megelégedést, hitet, boldogságot nyújt, mert a szeretet maga az Isten. Ha az emberek kölcsönösen szeretnék egymást, úgy a boldogság mind-egyiknek a tanyájába költözöknék.

És a gyarló, a rövidlátó, az elvakított, a félrevezetett ember kiveti azt a gyöngyöt önkéleléből, lerázza magáról az istenlehelte himporát, kidobja hajlékából a szeretet oltárát istenével együtt és beköltözteti helyébe a gyűlöletet, az embereket megrontó poklot, a mely őt boldogtalanná, tanyáját sivárrá, kietlenné teszi.

A gyűlölet maga a pokol.

És sajna! Azok, a kik első sorban volnának hivatva a szeretet fátylát az emberiség elé vinni és nekik megmutatni a helyes utat, a melyen járjanak: azok emez szövétneket az emberek szikrafogó szenvedélyeibe mártják, hogy az lobbot vessen és csapkodó lángnyelveivel végtelen nyomort és szerencsétlenséget okozzon az emberek közt!

És ez történhetik a 20-ik században, a mely a felvilágosodás, a tudomány, a művészet százada!

Vajjon az Isten, akinek oltártűzét szitják ma a templomok ezreiben, örömet találnak-e az emberek eme meghasonlásában? Oh nem! „Minek e sok áldozat és tömjénfüst? — szól az örökkévaló. — Mossátok, tisztítsátok a bűn fertőjébe mártott kezeiteket” — mondja a próféta. És vajjon mi fertőztetheti meg jobban az emberiséget, mint a gyűlölet? Becsületes és csaló, czéda és erkölcsös emberek mindig voltak és mindig lesznek. De ez nem gátolja az emberiséget abban, hogy ne ápolja, ne melengetse kebelében a szeretetet.

Vajha magába szállana az emberiség és belátna, mennyit árt a társadalomnak a visszavonás, a meghasonlás, a gyűlölet!

Legkivált minékünk, magyaroknak! Kevesen nagyunk, és azt a maroknyi magyarságot is szétmarozangolja a pártoskodás, egyenetlenkedés súlyos átka!

Szállja meg hát a szeretet szelleme és ihlete az emberiség szívét, hogy a boldogság hajnalhasadása pirkadjon hazánk felett!

A közönséghez.

A harminczöt esztendő múlt minden tisztaságával, becsületével és elvhűségével büszkélkedhető *Debreczen* életében nagy fordulópont következik. Nem tagadjuk: teljes súlyával érezzük mi e változás fontosságát s nemcsak örömmel, de hálással kell szólnunk arról, hogy a *Debreczen* erőben és kedvben megerősödve, fokozott munkával, soha sem szűnő lelkesedéssel és a modern ujságírás követelte minden eszközzel birtokában, indul további útjára, melynek egy czélja van csupán: a függetlenségi és 48-as eszmék örök hirdetése a hirszolgálatlaltal kapcsolatosan.

Az első és jelentékeny változás az, hogy a *Debreczen* a mai naptól kezdve **nagyobb terjedelemben fog megjelenni** és úgy szolgálhatja a közönség érdekeit, amint az szükséges, amint azt az

olvasó igényei megkívánják. Nem üres szólasmód tehát az, midőn kijelentjük, hogy **nagy anyagi áldozatokba kerül ezen ujtás**, amelyet azonban kész örömmel hozunk meg, hisz **mindent a közönségért**, — ez legyen jelszava az igazi sajtóorganumnak.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt érdemes intéző bizottsága határozata szerint én, alant írott leszek továbbra a *Debreczen* felelős szerkesztője és kiadója.

Midőn néhány hónap előtt a párt vezetősége megtisztelt azzal, hogy reám bízta a *Debreczen* ideiglenes szerkesztését, tudatában voltam elvállalt kötelezettségem nehézségeinek és komolyságának. S önértettel mutathatok most rá, hogy a függetlenségi és 48-as párt a *Debreczen*-nél eltöltött rövid működésem ideje alatt érdemesnek vélt előttem mindég becses bizalmára s ezuttal továbbra is reám bízta a pártujság szerkesztését. Hálával emlékezem meg erről a nagy tisztességről s ez ünnepélyes perczen nem mondhatok egyebet, csak azt, hogy e bizalommal visszaélni nem fogok soha! A szent, annyi honfű vérevel áztatott nemzeti lobogót mindenkor magasán fogom tartani s a szerkesztésem alatt álló lapban el nem mulasztom hirdetni az egy igaz eszmét: a haza függetlenségét.

A *Debreczen* régi multja egyenesen megparancsolja, hogy politikai programunkat bővebben ne fejtegetjük. Politikai hitvallásunk nem változott és nem is fog. Csak az ujság technikai beosztásában s a szerkesztésben csinálunk módosításokat. Gondunk lesz az ujság kiállításának szépségére s amit első sorban kellene említeni: arra, hogy a **főváros és az országban történő minden eseményről megbízható és bő távirati értesüléseket fogunk közölni, az országgyűlés lefolyását távirati tudósításban még az nap adjuk**, a helyi hirszolgálatot pedig kipróbált ujságírók látják el a *Debreczen*-nél. Bel- és külmunkatársaink minden törekvése az lesz, hogy érdekes közleményekkel tegyék változatossá a lapot, mely a jövőben kiméletlenül fogja ostarozni mindazt, mi a közélet megfontását célozza. A közérdek szempontját nem tévesztjük el figyelő állásunkban, a városi és megyei érdekeknek leszünk önzetlen harcosai s velünk szemben találják magukat mindazok, kiket személyes érdekek hevitenek a köz-zel szemben. Emberek között nem ismerünk különbséget; mindenki egyforma előttünk, csak igaz uton járjon. Akkor segítő barátira talál bennünk, különben ellenség vagyunk, olyan, mely nem ijed meg senkitől, hanem nyiltan és bátran áll szembe mindenkivel.

Ezek után nincs más szavunk a közönséghez, minthogy álljon mellénk segítő társul az, ki törekvéseinkkel egyetért, — ki a modern hirszolgálat összes eszközeivel szerkesztett ujságot akar olvasni.

Debreczen, 1903. december 24.

Szekely Imre

a „Debreczen” felelős szerkesztője és kiadója.

1904 január elsejétől kezdve új előfizetést nyitunk lapunkra, mely máttól kezdve **nagyobb, bővebb terjedelemben**

ben, izléses, szép kiállításban, Debr-czen szab. kir. város dusan felszerelt nyomdájában készül.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre	10 korona — fillér.
Fél évre	5 korona — fillér.
Negyed évre	2 korona 50 fillér.
Egy óra	1 korona — fillér.

Vidékre küldve:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 korona.
Negyed évre	4 korona.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Ünnep a templomokban.

decz. 24.

Karácsony két napján és az ezt követő vasárnapon a következők tartanak istentiszteletet:

A református templomokban.

Karácsony első napján délelőtt. Nagytemplom: Jánossy Zoltán lelkész. Kistemplom: Csighy Andor s. lelkész. Kossuth u.: Szele György lelkész. Ispotály: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Délután. Nagytemplom: Simon Imre esk. fel. Kistemplom: Harsányi Pál coll. senior. Kossuth u.: Dajka István 4. é. hittanhallgató. Ispotály: ifj. Kiss Albert 4. é. hittanhallgató. Karácsony második napján délelőtt. Nagytemplom: Harsányi Pál theol. senior. Kistemplom: Simon Imre esk. fel. Kossuth-u.: ifj. Kiss Albert 4. é. hittanhallgató. Ispotály: Dajka István 4. é. hittanhallgató. Délután. Nagytemplom: ifj. Kiss Albert. Kistemplom: Dajka István. Kossuth u.: Harsányi Pál. Ispotály: Simon Imre. Vasárnap d. e. Nagytemplom: Harsányi Pál. Kistemplom: ifj. Kiss Albert. Kossuth-u.: Szele György. Ispotály: K. Tóth Kálmán. Délután. Nagytemplom: Dajka István. Kistemplom: Harsányi Pál. Kossuth u.: ifj. Kiss Albert. Ispotály: Simon Imre.

A r. kath. templomban.

Karácsony első napján: Karácsony éjjel 11 órakor szent olvasó, karácsonyi énekekkel. 12 órakor éjjeli mise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prep. plébános segédlettel; 6 órakor a pástornisét ugyanó tartja szentségkítéssel, azután szent misét mondanak: 7 órakor: Pák Emil, 8 órakor: egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymn. ifjuság vesz részt; 9 órakor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános tartja segédlettel s azután ugyanó prédikál. Háromnegyed 11-kor és fél 12 órakor misézik Szabó István. Délután 3 órakor ünnepélyes vespernye, azután szt. beszéd, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános, azután rózsafüzér lesz.

Szombaton, karácsony másodnapján délelőtt szent misét mondanak: 6 órakor: Ruzska Zoltán, 7 órakor: Pák Emil, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymn. ifjuság vesz részt; 9 órakor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános tartja segédlettel s azután ugyanó prédikál. Háromnegyed 11-kor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A fél 12 óras misét mondja: Nyári Ignác. Délután 3 órakor litánia, azután 5 órakor rózsafüzér, a Jézus szent szive és szent József társulatának számára.

Vasárnap délelőtt szent misét mondanak: 6 órakor: Pák Emil, 7 órakor Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymn. ifjuság vesz részt; 9 órakor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános tartja

segédlettel s azután Nyári Ignác pródikál. Háromnegyed 11-kor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetitszárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A fél 12 óras misét mondja: Ruzska Zoltán. Délután 3 órakor litánia, azután rózsafüzér.

Ágostai evang. templomban.

Karácsony első napján pénteken d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes, d. e. 11 órakor urvacsoira; az agendát végzi Materny Lajos főesperes; d. u. 3 órakor: Máté Károly segédlelkész. — Karácsony második napján, szombaton, d. e. 10 órakor: Materny Lajos főesperes; d. e. 11 órakor urvacsoira: Máté Károly segédlelkész; — d. u. 3 órakor ima. — Vasárnap d. e. 10 órakor: Máté Károly segédlelkész: d. u. 3 órakor ima.

A kofák.

— Az élelmiszerek drágasága. —

Debrecen, 903. decz. 24.

Engedelmet tisztelt debreczeni piaci elárúsítók, hogy a népszerű „kofa“ gyűjtő név alá foglalom lármás czéhüket. Nem akar ez kicsinyítés lenni, sőt ellenkezőleg, meghajlok diktatori hatalmuk előtt, mint a hogy kénytelenek arra a debreczeni háziasszonyok is.

Tisztelt kofa hölgyek és urak! Valóban nagy az önök hatalma! Oly félelmes és rettegett, hogy a főkapitány, az egész rendőrség és a tanácsbéli urak is vonakodnak a régóta vágyott szigorú rendszabályok előhozakodásával. Pedig volna joguk és erejük hozzá, mert hisz tudnak arról a tengernyi visszaélésről, a mit naponta a fogyasztó közönség zsebének rovására üznek, ha más forrásból nem, bizonyára feleségeik indokolt panasza révén. De Angot asszony leányai, tehát háborítlanul és gunyosan lemosolyogva a vásárlókat, élnek joggalanságuk „díszes“ polcán s osztogatják kegyeiket drága áron a debreczeni fogyasztó közönségnek.

Hogy meddig tart ez a nekik Eldorádó, a fogyasztó közönségnek azonban valóságos gyehennája, erre sem én, sem más nem tud feleletet adni.

Általános a panasz, hogy a debreczeni piaci egyike a legdrágábbaknak az egész monarchiában. A legszerényebb család 3—4 koronával alig vásárolhat be egy napi élelemre valót, a miben természetesen hirehamva sincs valamire való szárnyasnak, vagy újdonságba menő luxus-falatnak. Számtalanszor felszólalt már a sajtó ez irányban és rámutatott arra, hogy piacunk rendkívüli drágaságának egyedüli kuforrása: a kofák korlátlan elővásárlási joga.

Alig pirkad, sőt még jóval előbb is keleten a hajnal, a piaci elárúsítók seregétől ellapik az összes élelmi piacokat s a mint a szomszéd községekbeli termelő szekerre megérkezik rajostól ostrom alá veszik és rövid idő alatt olesó pénzen, óriási láрма és heves alku közben magukhoz ragadják az összes szállítmányt. Reggel, nyáron 6—7 óra tájban, később 7—8 órakor alig ödög egy-két vidéki termelő a piacon s ha még hátra maradt olyan, biztosan selejtes élelmi cikket szállíthatott, a mely már a kofáknak sem kell. És ebben az időtájtban jönnek a háziasszonyok, vagy szakácsnők s ha a termelőktől akarnak vásárolni, szerényen beérhetik a kofáktól hátrahagyott gyatra árukkal, vagy ha nem, kénytelenek elfogadni a piaci elárúsítók által diktált elviselhetlen magas árakat.

S hiába tiltakozik a házi asszony a nagy drágaság ellen. A kofa hatalmas nyelvű, zsarnok asszony, nem tűr ellentmondást s ha valaki drágálván az árukat és tovább áll: ez rázudítja eles nyelvének szitkait, arczpirító gorombaságait. De végre is, a kénytelenségek engedve, el kell, hogy fogadja a kofa által korlátlanul megszabott árakat s így a mostani nyomoru-

ságos időben a fogyasztó közönség fizeti meg drága pénzen a hatóság érthetetlen nemtörődömségét.

Azután meg a kofa nem éri be a piaci uralmával, hanem, mint említém, a hajnali órákban kisiet a vámházak elé s már ott megkezdi az alku, a vásárt a termelő által szállított élelmicikkekre.

Szükségtelen bővebben indokolni, hogy a vidéki termelő a piaci felfrízítésének és ellátásának a legfontosabb tényezője. Már most az a kérdés: a debreczeni piaci kofák kedveért van-e, vagy pedig a debreczeni fogyasztó közönség részére? Minden józan gondolkodású ember tisztában van a felelettel. És csupán a debreczeni hatóság nem tudna erre választ? azt nem tűrhetjük. Ha pedig érzi, ismeri a piaci hivatását, ha tudatában van a fogyasztó közönség iránti egyik legfontosabb kötelességének, miért tűri oly nembánomsággal a kofák garázdálkodását s tűrhetetlen önkényeskedését? Miért nem veszi figyelembe a közönség már oly rég óta felhangzó jogos panaszát? Ki nyújtson orvoslást, ha az erre hivatott vezető közegek nem? Hogy szűnjék meg a már igazán tarthatatlan helyzet?

A tanács most készítette el az új piaci és vásári helypénz szabályrendeletet. Elég magas díjakat szab ugyanis ki és ha keresztülviszik azt is, hogy a helyi árusok is helypénzt fizessenek olyan összegben, ahogy ez a tervezetben van és a kofák garázdálkodásainak megszüntetésére semmiféle szabályrendelettel nem gondoskodnak, akkor kétszer olyan drága lesz a piaci, mint jelenleg.

Tovább ezt tűrni nem lehet, meg kell rendszabályozni a kofa asszonyosságokat, hogy a közönség rovására folytatott garázdálkodásuk végtére is megszűnjék.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: d. u. Hófehérke. Este: A betyár kendője. (C.)

Szombat: d. u. A király házassága.

Este: A vándorlegény (A.)

Vasárnap d. u. Lotti ezredesei. Este:

Ghetto. (Bérlétszünet.)

Hétfő: Vándorlegény. (B.)

Kedd: Ugyanaz. (C.)

Szerda: Ghetto. (A.)

Csütörtök: Ugyanaz. (B.)

A nagyszás hőbortja. Tegnap este ezt a jóízű vigjátékot adták, olyan kis közönség előtt, a melyre rég emlékezünk ebben a szezonban. A közönség azonban jól mulatott a kacagató helyzeteken s a sikerben nagy része volt Hahnel Arankának, de különösen Patakinak, a kinek a félszeg tanár egyik legjobb szerepe.

Színházi hírek. Karácsony első napján délután ugyancsak nagy örömet fogtak találni a kicsinyek a színházban, a Hófehérke 7 törpéje vonul be a színpadra. Na erre az előadásra biztos a zsufozt nézőtér. Este a Betyár kendője kerül színre. Az előadás érdekességét emelni fogja az a körülmény, hogy Felhő Rózi ekkor lép először fel népszínműben. A nagyhirű s irodalmi jelentőségű Ghetto bemutató előadása vasárnap lesz. Hatalmas alakításnak ígérkezik a próbából ítélve a Sebestyén Gézáé. A darabban a drámai társulat jelesei vesznek részt.

A jövő hónap műsora. Makó Lajos színigazgató már összeállította a jövő hónap műsorát, mely változatos és gazdag. Egy csomó újdonság kerül színre, míg három estét a cigányhangverseny fog lefoglalni. Ime a műsor: Január 1-én d. u. Toldi Miklós, este Sárga esikó (C. bérlé), 2-án IV. László (A.), 3-án d. u. Arendás zsidó, este Flirt nagysám (bérlétszünet), 4-én Tavasz, 5-én ugyanaz, 6-án d. u.

Betyár kendője, este Flirt nagysám (A), 7-én Flirt nagysám (B), 8-án ugyanaz (C), 9-én Szegény Jonathán (A), 10-én d. u. Hunyady László, este Aranyvirág (bérlétszünet), 11-én Közönyt közönnel (B.), 12-én Csongor és Tünde (C.), 13-án Aranyvirág (A.), 14-én Aranyvirág (B.), 15-én ugyanaz (C.), 16-én Magdolna (A.), 17-én d. u. Bajusz, este Menyecskek (bérlétszünet) 18-án Menyecskek (B.), 19-én Menyecskek (C.), 20-án Velencei kalmár (A.), 21-én Niniss (B.), 22-én Doktor ur (C.), 23-án Menyecskek (A.), 24-én d. u. Dobó Katicza, este Czigányélet (bérlétszünet), 25-én. 26-án és 27-én Czigányverseny, bérlétszünetben. 28-án Aranyvirág (A.), 29-én Aranyvirág (B.), 30-án Tavasz (C.), 31-én d. u. Nőemancipáció, este Dr. Nabántsvirág (bérlétszünet).

Aranyvirág. A Bob herceg zseniális szerzője, Huszka írta az Aranyvirág zenéjét s a kik hallották ezt az új operettet, azt mondják, épen olyan kedves a meséje, s olyan szubtilis a muzsikája, mint a Bobé. A darab már csak azért is biztos sikert fog aratni, mert a főszerepet Felhő Rózi játssza, a másik női szerepet Ráthonyi Tilla kreálja s játszik a darabban az operett személyzet színe-java.

Flirt nagysám. Ez a fővárosban is nagy sikert aratott színmű lesz a jövő hónap drámai slágere. A darabot a jóhírű Gavaut és Berr társzerzők írták s játszanak a darabban Hahnel Aranka (cím-szerep), Menszáros Margit, Csige Ilona, Klebnovics György, Sebestyén Géza, Csiki László, Pataki Béla, Iványi Antal.

Siketnémák karácsonya.

— Karácsonyfa-ünnepély a siketnéma-intézetben. —

decz. 24.

A társadalom legszánalomraméltóbb teremtményei kétségkívül azok a szerencsétlenek, kiket a végzet az emberiség legfőbb és legdrágább kincsétől: beszélőképességüktől és hallásuktól fosztott meg.

Ezeknek a szerencsétleneknek a társadalom segítségére, gyámolítására kétszeresen szükségök van és az a részvét, irgalmasság és könyörület, melyet Debreczen és a vármegye közönsége irántuk érez, teremtette meg e városban a siketnéma-intézetet.

Az intézet Csapó-utcai helyisége, helyesebben tágas tanterme szokatlan látvány színhelye volt tegnap.

Azok, kik örömben, boldogságban ültek meg a szent karácsony ünnepét, nem feledkeztek meg ezekről a szerencsétlenekről, kik nem tudják felfogni, nem értik meg, mi az a karácsony és miért ragyogott az ő tantermükben az a hatalmas karácsonyfa és miért kaptak ők is ajándékokat.

Nekik is volt karácsonyuk, nekik is állítottak karácsonyfát, megrakva dologokkal és más egyéb hasznos dolgokkal, melyekhez ugyancsak a minden nemes eszmét felkaroló, melegen érző debreczeni közönség jószívűségéből jutottak.

Délután 4 órakor volt a karácsonyfa-ünnepély, melyen megjelentek Kovács József polgármester, Oláh Károly, Csóka Sámuel tanácsnokok, dr. Vargha Elemér polgármesteri titkár, Koncz Akos, Balázs Udón, Füleky Pál, dr. Brunner Lajos, Faragó főhadnagy, Vetassy Béla, Dávid János, Koncz Akosné, Lovassy Károlyné, id. Harsányi Istvánné, özv. Szallár Ferenczné, Kajszin Teréz, Balázs nővérek, Budaházy Szeréna, Lovassy Jolán, továbbá az intézet tanári kara: Gácsér József, Scholtz Lajos, Gácsér Józsefné és egyik-másik szerencsétlen siketnémának szülei.

Gácsér József igazgató szép, tartalmas beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, végezetül mindenkit megható fohászában kérte az eget Urát, adjon erőt, kitartást, hogy ezeket a szerencsétleneket visszaadassák a társadalomnak.

Majd Kovács József polgármester kívánt kitartást a tanári karnak és köszönetet mondott azért a nehéz, fárasztó munkáért, melyet a tanári kar végez.

Majd kiosztották az ajándékokat.

Egyik ruhát, másik játéktárgyakat kapott, aki a szerint, milyenek a vagyoni viszonyai.

Megindultan nézték a jelenlevők, mikor a szerencsétlenek átvették az ajándéktárgyakat. Mindenki leste, az arcukról igyekezett leolvasni az örömet, de sajna, ez nem sikerült, nem tudták, miért gyűltek oly sokan össze, miért áll ott a terem közepén az a kivilágított karácsonyfa és miért kapnak ők ruhát, játékszerket...

Mélyen megható volt a szeretetnek eme szép ünnepe.

A császár és a király arczképe.

(A bűnügyi osztályról.)

A császár arczképe 25-éven keresztül függött a régi II. kerületi kapitányság s később a rendőrségi bűnügyi osztály hivatalos helyiségében. A király arczképe pedig azóta, mióta Jeney Miklós a bűnügyi osztály vezetője.

A legérdekesebb pedig, hogy a két kép voltaképpen egy... és mégis...

De hát kezdjük előlről. Ezelőtt 25 évvel egy szép napon egy felséges képet kapott Simonffy Imre polgármester. A kép I. Ferencz Józsefet ábrázolta tüzes arab paripán s alá volt írva, hogy kit ábrázol, az osztrák császárt. Alá volt pedig írva osztráknak, azaz németül.

A képet Végh Gyula kapta, a ki egyik hivatalból a másikba hurozolta azt. Sokszor megrótták érte, hogy miért tart német felirású császárképet a szobájában, mikor Debreczen város hivatalába király-kép illik.

Végh Gyula loyaltitása azonban nem engedte, hogy változtasson a dolgon. Még észre veszik, hogy félretette s abból baj lesz. De gyakran felsóhajtott:

— Ha úgy ellopná valaki tőlem, bizony Isten nem nyomoztatnám...

Egyszer már azon volt, hogy megszabadul a császárképtől. Ez akkor volt, mikor a bűnügyi osztályt felállították.

— Na ide már nem viszem magammal, gondolta s úgy is tett. Hanem a legelső vendége épen Simonffy Imre akkori polgármester volt a hivatalban. Nagyon megdicsérte a berendezést, hanem egyszer csak torkán akadt a szó...

— Izé, hol van az az izé... szült s a fal felé bökdösött a mutató ujjával...

— Micsoda izé... azaz melyik izé... szült Végh, mert tudta, hogy Imre bácsi nagyon sok izé-re kíváncsi.

— Hát a felséges ur képe! Azt rögtön ide kell hozatni. Ott a divány felett ugyanis üres a fal.

Végh Gyula mit tehetett, elhozatta a képet s elhelyeztette, folyton azon törte a fejét, hogy mit is csináljon hát azzal a képpel?!

Igy álltak a dolgok, mikor a bűnügyi osztály vezetője Jeney Miklós lett. Talán azért is hagyta olyan örömmel ott Végh Gyula régi hivatalát, hogy megszabaduljon végre a császárképtől.

Jeney Miklós pedig hivatalba lépéskor rögtön kivételte a képet a rámából a német felirást leragasztatta az irnokával s ráíratta I. Ferencz József magyar király.

Igy lett a császárképből királykép... Valamint hogy Kolumbus is úgy állította fel az asztalon a tojást, hogy betörte, behorpasztotta az egyik végén.

—tyi.

NAPI HIREK.

A házbéradó lefuvásának története.

Orr a pénzügyigazgatónak.

— decz. 24.

A házbéradó mumusa, mely két évig lebegett, kísértett Debreczen háztulajdonosai felett, végre eltűnt a látóhatárról. Eltűnt legalább 1904 július haváig, mikor a házadó-összeírások újból kezdetüket vesznek s a pénzügyigazgatónak ismét alkalma nyílik arra, hogy kísérletezzék a házbéradóval. Mi azonban úgy hisszük, hogy Faust Elek a jövő évben nem fog ilyen hajlandóságot mutatni. Bizonyítékul röviden elmondjuk alább a házbéradó-ügy történetét.

Faust pénzügyigazgatóé volt tavaly az eszme, hogy Debreczent házbéradó alá vonja. Nagy gyorsasággal összetákolattatta a bérelt lakrészek kimutatását s ebbe felvette a házmesteri, pinczelakásokat is besorozta, holott ezekre nézve közvetlenül azelőtt épen ellenkező irányú döntéssel határozta a pénzügyi kormány. A pénzügyigazgató azonban vagy nem tudott erről a rendeletről, vagy nem akart tudni, vagy a kitüntetés ködfátyolképe zavarta meg a szemét, — elég az hozzá, hogy ezen és más lapszusokkal együtt sikerült elkészíttetnie egy olyan kimutatást, mely jogossá tette a házbéradó behozatalát. Faust gyorsan döntött s várta nyugodtan, hogy mit szól határozatához a város.

A város új kimutatást készíttetett, a lakosság a végsőig fel volt izgatva s a sajtó naponta kikelt a pénzügyigazgató ellen. A miniszterium mult héten döntött a házbéradó ügyében és megsemmisítette a pénzügyigazgató határozatát. Egyben felhívta a tanácskozássra Faustot is és a tanácsban szép, hosszú orrot nyújtott át hatalmas baklövéséért Faustnak. Hivatalos orr volt ez; a tanácskozásban részt vett valamennyi magas tisztviselő jelenlétében diszitették fel vele a mi derék pénzügyigazgatónk, aki Debreczen lakosságának nyugalma nem átalotta feláldozni az ő magasra törő vágyainak.

Ez a házbéradó lefuvásának hiteles története.

Nagy lopás a vasu on.

(Ellopott értékpapírok.)

decz. 24.

Mára virsdó éjszaka a Budapest felől Debreczenbe érkező személyvonaton vakmerő lopás történt. Ellopott valami élelmes vasuti tolvaj egy kereskedőtől 1000 korona értékű papírt és 500 korona értékű pénzt.

Az esetről tudósítók a következőket jelenti:

Ma reggel 4 órakor Harsányi A. vasuti rendőrparancsnoknál jelentkezett Fisch Mór m.-szigeti borkereskedő s előadta, hogy 6 Budapestről jött, a hol nagy borbevásárlásokat eszközölt. Mikor a vonaton hazafelé jött, P.-Ladány és H.-Szoboszló közt elaludt s mikor H.-Szoboszlón felébredt, észrevette, hogy belső zsebéből nagy pénztárczája hiányzik.

Míg aludt, ellopta tőle valaki. A tárczában 1000 korona értékű papír s közel 600 korona pénz volt.

Ellopta ezenkívül a tolvaj a bérletjegyet is, úgy hogy Debreczenben jegyet kel-

lett váltania, hogy M.-Szigetre hazautazhasson.

Előadta a károsult, hogy P.-Ladányban egy urasan öltözött ember szállt fel hozzá abba a vasuti kocsiba, a melyekben ő ült s ez az ember, mikor felébredt, már nem volt mellette.

Valószínűnek tartja, hogy valamelyik közbeeső állomáson leszállt.

A rendőrség megindította a nyomozást, de még a vizsgálat eredményre nem vezetett.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk összes olvasóinak és munkatársainknak.

— Fekete karácsony. Nem emlékszünk rá, hogy mikor volt ilyen derült, de fekete karácsonyunk, mint az idén. Sehol ünnepi hangulatot keltő hó, hanem e helyett ragyogó napsugár fénye hull a tülevelű karácsonyfákra, a melyek ma nagy kelendőségnek örvendtek. Az utolsó órában 2 koronáért is alig lehetett egy kis fát kapni, melyeket ezelőtt két héttel 30 fillérért vesztegettek.

A főügyési állás betöltése.

Ábrahám László volt városi főügyész állásáról lemondott, amit a közgyűlés is tudomásul vett. A közgyűlés határozata jogerőre emelkedett, így tehát most már gondoskodni kell arról, hogy ezt a nagyfontosságú állást mielőbb betöltsék. A mai tanácsülésen is szóba került a főügyési állás betöltése és a tanács megbizta a polgármestert, hogy az új főispánnak tegyen jelentést és kérje fel, intézkedjék a főügyési állás mielőbbi betöltéséért, hirdesse meg a pályázatot.

Egy földbirtokos ba esete.

A gondatlanság tegnapelőtt majdnem végzetes szerencsétlenség okozója lett. S. J. sámsoni fiatal földbirtokos tegnapelőtt reggel bejött Debreczenbe, hogy a dohánybeváltásnál jelen legyen. Az ut igen rossz volt, a földbirtokos négyes fogaton jött a városba. Sötét este volt már, mikor hazafelé indult a Sámson melletti Tamási nevű pusztájára. Sámsonon túl az alsó nyírvidéki vízlecsapoló-társulat végzetet munkálatokat és egyik kanálisnál, mely keresztezi az országutat, a társulat ideiglenes hidat készíttetett, hogy a közlekedés akadályozva ne legyen. A sötét estében a fiatal földbirtokos át akart hajtani a hidon, de a mozgó hidon ez nem sikerült, mert a lovak megijedtek, félreugrottak és kocsival együtt a kanálisba fordultak. S. J. a kocsit alá került, honnan súlyos zuzódásokkal került ki, majd a kocsissal együtt azon fáradoztak, hogy a lovakat kiszabadítsák. Ez e fáradozásuk azonban csak részben sikerült, mert a két ló ott a kanálisban kimúlt. A kárvallott földbirtokos nagy sokára térhetett haza közeli pusztájára.

Domahidy Elemér Debreczenben.

Domahidy Elemér főispán, — mint azt már megirtuk, csak a jövő hó első felében foglalja el hivatalosan a főispáni széket. A hivatalos beiktatás január hó 12-én lesz, melyet megelőzőleg legalább 8 nappal beiktató megyei közgyűlésre hívják össze a törvényhatósági bizottsági tagokat. Domahidy Elemér különben az ünnepek

után hétfőn érkezik Debreczenbe s érintkezésbe lép a hivatalos körökkel.

— **Esküvő.** Pártunk nagyrabecsült alelnökének, **Öry Mihály** földbirtokos és városi bizottsági tag családjában karácsony másodnapján nászünnepe lesz. E napon, szombaton délután 4 órakor esküszik ugyanis örök hűséget Öry Mihály kedves és szép leányának **Erzsikének** Mike János polgártársunk, Mike Ferenc városi bizottsági tag fia. Az esküvő szűk családi körben megy végbe, de mindez nem zárja ki, hogy a leendő új parnak hosszantartó boldogságot ne kívánjunk.

Boczkó S. Muel erekléi. Boczkó Sámuel özvegyének fenkölt lelkületéről tesznek bizonyosságot azok az ajándékok, melyeket tegnap küldözgetett széjjel elhunyt, nemes szívű férje hagyatékából. Ezek közül való egy tajték szivarszipka, amit Jeney Miklósnak küldött. Ezenkívül hasonló kedves emléket kaptak Boczkó Samu hagyatékából Könyves Tóth Mihály, Szentpétery Ferencz, Boldizsár Kálmán kapitányok és Mile Pál r. fogalmazó.

— **Ember az uton.** Az éjjel meglehetősen hideg volt. Annál veszedelmesebb volt tehát az, hogy úgy hulltak az utcán az emberek, mint a légy őszszel. Legalább három embert a rendőrség szedett össze a járdáról, ezek közt Karékgyártó Istvánt már félig megdermedt állapotban találta meg a rendőrség. Még most sem tért magához s nem lehetetlen, hogy bele is hal éjszakai kirándulásába. Erdő István és Márkus Pál esavargókat pedig egy szemétdombról szállítottatta be a rendőrség a börtönbe.

— **A szegényház kertészetének jövedelme.** A városi szegényház gondnoka Kiss Sándor ma terjesztette be jelentését arról, mennyit jövedelmezett a szegényház kertészetéből. A jelentés szerint a konyhakertéből a bevétel 1955 korona volt, melyből a kiadás 276 korona volt, úgy, hogy a szegényházi kertészet 1679 koronát jövedelmezett.

— **Ösztöndíj kiosztás.** A Svetitszárda részint sikerült műkedvelő előadásaival, részint egyes mecénások jóvoltából önképző és segítőköre alapítókéjéül immár 5000 koronát gyűjtött. Előleges megállapodás szerint ez alapítóke együtt lévén, a jelen tanévben megkezdette segélyezéseit. Több folyamodó közül a tanítónőképző-intézetben hat növendéket egyenként 50 - 50 korona, a polgári iskolában pedig öt növendéket egyenként 40 - 40 korona ösztöndíjban részesített. Ekként az ez évben kiosztott ösztöndíjak összege 11 tanuló között 500 koronát tesz ki. A mi a legszebb e dologban: az ösztöndíjak kiosztása valláskülönbőség nélkül történt, úgy miként az alapítóke összerakásában a nagyközönség valláshülönbőség nélkül részt vett.

— **Óvoda- és tanköteles gyermekek jegyzéke.** A városi tanács azzal bizta meg az anyakönyvi hivatalt, hogy az 1888 ik és 1898 ik év között született gyermekek közül írja össze azokat, akik időközben elhunytak. A miniszter e munkálatok elvégzésére aránylag rövid időt, mindössze tíz napot engedélyezett s az anyakönyvi hivatalban most lázasan dolgoznak a kimutatás elkészítésén. Most írják össze különben a márcziusban sorozásra kötelek ifjak névjegyzékét is.

— **Szegények karácsonya.** A város által megszavazott összeget ma gélelőtt osztották ki a szegények között. Mintegy 600 szegény gyűlt egybe a városháza udvarán, kiknek Vargha Elemér dr. polgármesteri titkár osztotta szét a karácsonyi adományt.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük olvasóinkat és mindazokat, akik lapunkkal összekötetésben állanak, hogy szerkesztőségünket és kiadóhivatalunkat a Piacz-utca 42. sz. alá Lamprecht-palota első emelet az udvarban helyeztük át.

— **Névmagyarosítás.** Lindenfeld Zoltán bihardioszegi illetőségű debreczeni joghallgató belügyminiszteri engedéllyel nevét Lengyelre magyarosította.

— **A légszuszogó múlt havi forgalma.** A városi légszuszogó 1903. évi novemberi üzeme erős fejlődés jellegét mutatja. Az összes gáztermelés megközelítette a 150,000 köbmétert, ebből utcavilágítás 23,775 köbméter volt, a mit 641 utcai lámpa (tavaly 569) fogyasztott el. A magánosok gázfogyasztása 115,161 köbméter, 192 százalékkal több, mint tavaly. Kőszén-fogyasztás 4532 mázsa, pírshéntermelés 2720 mázsa, eladás 1881 mázsa, a többi eltüzeltetett a retorták alatt. Ujjonnan szereltetett magánosoknál mintegy 100 lámpa, 10 forraló és melegítő, 6 gázkandalló, melyeknek összes költsége 5800 korona. November folyamán a városi üzlet új, tágasabb helyiségbe költözött, a Piacz utca 81. szám alá és ez alkalommal a gázszerezői szolgálat teljesebbé tételére nagyobb szabású intézkedések történtek. A közönség figyelme ezúttal is felhívatik, hogy bármilyen világitási zavar esetén forduljanak azonnal telefonon vagy egyéb uton a városi üzemhez, a hol éjjel-nappali keszenlét van rendszeresítve. Ily módon leg hamarabb elhárítható a hiba, a mely tapasztalat szerint legtöbbször az Auer-égek piszokkal való eltömődéséből ered, és soha se a gáz hiányából. Egyebiránt a városi üzletben mostantól fogva a gázellenőrző tanárnak, K. Kiss József urnak vizsgálati napi jelentései közszemlére lesznek téve, ugyszintén az utcai lámpák világitási naptára is, hogy a közönség a gyártás és utcai világitás helyességéről bármikor meggyőződést szerezhessen.

— **Segélykérés templom építésre.** A döghei református egyház templomát akar építeni s ezért, mint az átirat mondja, a „sok csapástól sújtott egyház” segélyért folyamodik Hajdúvármegye közönségéhez. A kérelem fellel a legközelebbi közgyűlésen fognak határozni, bizonyára a kis egyházra nézve kedvezően.

— **Csendőrségi hírek.** Rigó Péternétől, a Debreczen határában fekvő tanyájáról ellopták az óráját. A csendőrség a tettest Szakál István személyében kinyomozta. Az ügy a bíróság elé kerül. — A város külső területein ugyancsak divatba jött a libalopás. Kiss József olajütői lakostól, ugyszintén Kállai Andrásnéól is több libát loptak el, most ünnepek előtt. A lopások ügyében megindították a vizsgálatot s kiderült, hogy a tolvaj Pataki István, aki szigorú büntetésben fog részesülni.

— **Ebzárlat Debreczenben.** Pár nap előtt Farkas Gyula egyetkerti bérlőnek egyik lovát és három kutyáját veszett kutya marta meg. A veszett kutyát azóta sem sikerült lebunkózni. A megmart kutyákat elpusztították, a lovat pedig három havi megfigyelés alá vették. Az állatorvos jelentése alapján Végh Gyula h. főkapitány 40 napos ebzárlatot rendelt el a város területére. A kutyákat az utcán

csakis szájkosárral és szijon szabad vezetni az ebzárlat alatt. A veszett kutya szemtanuk állítása szerint a Téglás-kert felé menekült.

— **Takács Zoltán haldoklik.** A szegedi csillagbörtönben végét járja a kalandos életű börtönbe jutott demagóg, dr. Takács Zoltán, akinek a népszerűsége annak idején vetekedett a legnépszerűbb országgyűlési képviselőkével, haldoklik. Bűnre vetemedett, orgazdája volt sikkasztóknak és börtönbe került. Onnan kiszabadulva, pénzhamisításra vetemedett és ismét börtönbe került. A testsorvasztó börtönlevegő Takács Zoltán egészségét is aláásta, úgy, hogy ma már végét járja. Dr. Regdon Károly, a szegedi csillagbörtön orvosa gondosan ápolja dr. Takács Zoltánt, akinek az állapota ma már annyira kététebeeső, hogy alig lehet megmenteni az életnek.

— **A városatyák választása.** A decemberi — köztörvényhatósági bizottsági tag választásra az igazoló jegyeket már széthordták. Ha valaki jogosult a választásra, de az igazoló jegyet még nem kapta meg, az illető jelentkezhetik a városi főjegyzői irodában.

— **A kihágási pénzek kezelése.** A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvények a kihágási pénzek egységes kezeléséről szóló része csak most lesz foganatosítva. A belügyminiszter értesítette úgy a vármegyei, mint a városi hatóságokat, hogy a kihágási pénzek egységes kezelését léptessék életbe. Ezzel sok felesleges munkától mentik meg a hivatalnokokat.

— **A könyvkötő ipar remeke** az a pompás arczkép album, a melyet a Debreczeni Zenede tanári kara készített Simonffy Emil igazgató jubileumára. A szabadkézi bőr plasztikai remeke díszére válik a magyar műiparnak s Dávidházy Kálmán kiváló műizléséről tesz bizonyosságot.

— **Nyakkendőtű mint bűnjel.** Érdekes hírt hozott Zomborból a telefondrót. A zimberi-zombori szép asszonyok egyike, — a legszebbek egyike fönt van Budapesten s nem is akar többé visszatérni a bácskai székvárosba, ahol pedig epedve várja az ura s ahol most a karácsonyfára gondol hetek óta két aranyos, szőkefejű kis gyerek. Arról szolt a hír, hogy a szép asszonynak a szobájában egy férfi-nyakkendőtűt talált a szakácsnő. Hogy azok a cselédek is mindig azt találják meg, amit nem kellene... Mikor a nagyságos ur hazajött, elébe tartotta a nyakkendőtűt a jó cseléd.

— Ott találtam a nagysága szobájában. Tessék.

És e pillanatban nyílt az ajtó s belépett egy libériás inas.

— Kérem, X. nagyságos ur küldött, mert itt feledte a nyakkendőtűjét...

Az asszonyka elutazott s mig most a város vigan rágódik a zenzáczió, két ügyvédi irodában egyszerre készül két válókereset, az egyikbe pedig bele van szurva a bűnjelül szolgáló nyakkendőtű.

— **Elveszett.** Egy kis női aranyóra láncszal együtt kedden dél fele a Kossuth-vagy Piacz-utcán elveszett. A becsületes megtaláló sziveskedjék letenni a szerkesztőségnél, hol jutalomban részesül.

— **Hajléktalanok menhelye Debreczenben.** A városi hatóság régóta foglalkozott azzal a tervvel, hogy Debreczenben a tél folyama alatt a hajléktalanoknak menhelyet biztosítson. A hatóságnak ez a szándéka teljesedett, mert a folyó hóban már megszületik a hajléktalanok menhelye. Végh Gyula h. főkapitány jelentését a hajléktalanok menhelyéről ma vette tárgyalás alá a tanács. A hajléktalanok menhelye az Attila tér 2. számú házban lesz. Azt az épületet május 1. ig bérelte ki a tanács, egyidejűleg megbizta a h. főkapitányt, hogy 30 szalmazsákot szerezzen be és 4 öl fát is kiutalt a menhely részére. A hajléktalanok menhelyére a felügyeletet a rendőrség teljesíti.

— **A Bika Bigli-bankját megcsipték.** Köztudomású dolog, hogy a Bika-kávéházban egy bigli-bank működött, a hol magas összegben játszották a leghazárdabb játékok egyikét, a biglit. Tegnap délután a rendőrség közegei épen akkor léptek be a bigli-bank termébe, mikor vígan folyt a bigli-játék. De egy perc alatt kaláberre fordult a játék. A rendőrség megindította az eljárást a névszerint feljelentett bigli-játékosok ellen.

— **Elpusztult aradmegyei család.** Egy szegény földmives család megrendítő pusztulásáról ad hirt zámi tudósítónk. Az eset Korbsten történt, ahol Balez Péterné nemkülönben 5 és 3 éves kis unokáit a zámi vásárból haza térő családtagok, id. Balez Péter, ifj. Balez Péter és neje, halva találták közös lakásukon. Az esetről rögtön jelentést tettek a csendőrségnél s a helyszínén s a helyszínen megjelent járási orvos megállapította, hogy a tőzekből kifejtett mérges gázok ölték meg a szerencsétlen családot. Miután így a katasztrófiáért senkisémm vonható felelősségre, a további vizsgálatot beszüntette a csendőrség.

— **Nyitva van a karácsonyi ünnepek alatt is egész napon át Letzter József, fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44.**

— **Hölgyeknek** egészségi szempontból csakis a Goldstein Karolin-féle fűzőket ajánljuk, melyek már évek óta a legalkalmasabbnak bizonyultak, miért is figyelmüket felhívjuk lapunkban hirdetésére.

Megtevéntésre érdemes, a maga nemében páratlan újdonságokkal van felszerelve Gerő József Hatvan-u. 4. szám alatt megnyitott légszesz, vízvezeték berendezés mintárára, a hol a közönség a legújabb találmányu fürdőszoba berendezések stb minden szakmába vágó munkákat a legpompásabb kivitelben, eddig még nem látott remek alkotásban ismerheti meg; izléses szép munka, amit itt a közönség kényelmét tekintve, egyedül csak ő tart, és melyeket egyszersmind a legnagyobb szakértelemmel bárhova föl is szerel, az amugy is tevékeny és pártfogásra érdemes embert a közönség szíves figyelmébe ajánljuk. Hirdetése lapunkban található.

— **A legszebb karácsonyi és újévi ajándék.** A közeledő karácsony és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen megrdélését mielőbb eszközölni sziveskedjék. Felvételek naponta boros, vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4-ig. Elyben felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét Platin nagyítás, aquareli Pastel és olaj festményeimre. Bármely kis és régi kép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű Platin nagyítást kerettel 12 kor. **Balkányi Antal fényképész** Piacz-u. 81. Szpecialista gyermekfelvételekben.

— **Ne határozzon addig** hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének, míg meg nem tekinti az alföld legnagyobb tajték pipametsző üzletét a városházával szemben a Debreczen sörcsarnok mellett, hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

— **Finom és legjobb szabásu** uri fehérműveket, női angol blouzokot mérték szerint készít; valamint újdonságokat uri divat cikkekben; Dániai Lavala bőrkabátokat, orosz (galoschnikat) sárcezipőket ajánl **Békés Lajos** uri divat üzlete.

— **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy szíveshagyott, avagy pecsétes, elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konecz József-fél festessék és tisztítsassák. Főüzlet Bathyányi u. 2. sz. a. Mühely Vár-utca: 7. sz. zenede során.

— **A reklám.** Ha élne még a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf, a nemzet gazdaságának fokozását célzó munkájában bizonyára érdeme szerint méltányolná a modern gazdasági élet létkető szervét, a reklámot, mely nélkül manapság már a kereskedelem és forgalom el sem képzelhető. A politikában, a közéletben a sajtó a vezető szerep és a közgazdasági életben, kereskedelemben a reklám egybe van forrva a boldogulás fogalmával. Az a kereskedő és iparos, ki manapság nem hirdet, az ne számíthat tartós sikerre, azt elnyomja a versény. Általánosan ismeretes, hogy a reklám az anyagi siker kulcsa és hatalmas közvetítője egy a keresletnek, mint a kínálatnak. Állandó, észs eri és ügyes reklámozás minden anyari, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, ruhája, az élető eleme; dusa kamatozik és idővel a befektetett tőke ezer-zeresét hozza meg. Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, megtudható **Leopold Gyula** hirdetési irodájában, Budapest, VII., Erzsébet-kerut 54., a hol kiváló szakértelemmel, odandó lelki meretességgel, felülmulhatatlan pontossággal és olcsón eszközölnék bármiféle hirdetések, reklámokat úgy sz összes budapesti és vidéki, mint az összes külföldi lapokban és naptárakban.

— **Az angol királynő éttermében** az ünnepek alatt Dupla márcziusi Back sör lesz csapolva.

A debreczeni iparosok és a piaczi helypénz.

Az ipartestület és az új piaczi szabályrendelet.

december 25.

Az ipartestület a tanács felhívása folytán tegnap vette tárgyalás alá a város által készített új piaczi helypénz szabályrendeletet.

Hosszas és beható eszmecsere indult meg, az érdekelt iparosok rendkívül nagy számmal jelentek meg és az egyes szakosztályok választmányai nagy gonddal tárgyalták az ügyet és meghozták határozatukat, melyet közölnek a tanácssal, a közgyűléssel és a kereskedelmi iparkamarával.

A határozat különben, melyben sok megszívlelni való és figyelemre méltó dolog van, így szól:

Az iparosok csak akkor üdvözölhetnének tervezetet, ha a város ezzel az idegenek ellen óhajtaná megvédeni helyi iparosaink érdekeit. Sajnos azonban, a város szem elől tévesztette a czélt. Új adó ez a helypénz, mely érzékenyen épen a mi iparosainkat sújtja. A cél az, hogy a községi pótdadó a helypénzszedés jövedelmei megszüntethetnék. De először is ez a jövedelem kevés a cél eléréséhez, másodsor pedig a pótdadó terheit egyformán kell viselnie a város minden polgárának; ez expediens mellett pedig tisztán kézműiparosaink viselnék azokat. Az iparosok tehát határozottan tiltakoznak a helypénz-szabályzatnak rendeleti erőre emelése ellen.

Mégis az esetre, ha a városi közgyűlés másként határozna, iparosaink a következő érdemi kifogásokat adják előkérve ezeknek megszívlelését:

Azon kézműiparosok, kik minden nap árulnak, ne fizessenek annyi helypénzt, mint az idegenek, hanem annyit, mint a helybeliek. Ezek ugyanis a legszegényebb iparosok (kötélverők, fazekasok), a kik csak is ily helyeken tudják értékesíteni cikkeiket. Az intézkedésnek tehát teljes törlését kéri.

Bevétetni kéri a szabályzatba, hogy azon iparosok, kik egy áruló-helynél többet foglalnak el, az egy helyet kivéve, minden többi sátruk után külön-külön ugyanannyi helypénzt fizessenek, mint a vidékiek. E pont a tisztességtelen konkurencziának venné elejét.

Az iparosokon behajtott büntetéspénzeket ne a szegényalapra, hanem ipari célokra fordítsa a város.

A tervezet három csoportra osztja helybeli iparosainkat: a 32, a 20 és 12 filléres csoportjába (négyesögméterenként egy napi helypénz). Az iparosok kívánságai e téren a következők: Az első csoportot teljesen töröljék; e csoportból az esztergyűlösek, kalaposok és szappanosok helyeztessenek át az 5 filléres, második csoportba; a többiek 10 fillérral alkossák az új első csoportot. A második csoportból a kovácsok és kerékgyártók helyeztessenek át a 3 filléres harmadik csoportba, melyet a tervezet harmadik csoportja tesz itt is; a tervezet II. csoportjának többi iparosai alkossák továbbra is a II. csoportot, de 5 fillér mellett. Az új csoportozás tehát tíz, öt és három fillér helypénz szerint történjék.

MULATSÁG.

A Kossuth dalkör dalestélye. A „Kossuth dalkör“ december hó 31-én Köfvert Gusztáv nagy vezetése alatt és Kiss Béla kedvelt zenekarának közreműködése mellett a „Bika“ szálloda dísztermében tartandó és tombolával egybekötött Sylvester-esti zártkörű dalestélyt rendez az aábbi műsorral: Nyitány. Kiss Béla és zenekara által. Kossuth induló, Mértytől, előadja: a dalkör. Werner bucsudala, a Säckingeni trombitásból Nesselertől; énekli Grád Rózsa működő tsg; zongorán kíséri: Kókert Gusztáv karnagy. „Zord lakomnak“, népdalegyveleg Méder Mihálytól, előadja: a dalkör. Bujdosó Rákóczi, komoly szavallat, előadja: Hosszu Isván működő tag.

„Rákóczi trombitája“, B. Szabó Imrétől, zenekari: Boross Ferencz működő tag, zongorán kíséri Kóker Gusztáv karnagy. „Női zene“, Hárterl A.-tól, előadja: a dalkör. Tombola az újév kezdetével. Műsor után tánc. Belépti díj személyenként 2 korona. Családjegy 3 személyre 4 korona. Egy tombola jegy 60 fillér. Kezdeté este 8 és fél órakor.

A Petőfi dalkör estélye. A Petőfi Dalkör ez évi december hó 30-dikán, azaz szerdán, az „Arany Bika“ szálloda diszteremében a Petőfi-serleg javára dal-, zene-, szavalat és táncokkal egybekötött Szilveszter előestélyt rendez. Az estély műsora: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekarától. 2. Győzelmi dal. Hubertól. Előadja: a Petőfi dalkör. 4. Vig szavalat. Kiss László joghallgató urtól. 5. Kossuth-nóta. Gaálról. Előadja: a dalkör. 6. Népdalok. (Jaj de busan harangoznak Tarjánban stb.) Előadja: a Petőfi dalkör. A műsor tartalma alatt dohányozni és hangosan társalogni a diszteremben és mellécsarnokokban tilos. E célra a cukrászda szolgál. A műsor befejezése után vacsora étlap szerint és táncz. Ételek és italokról Németh András vendéglős ur gondoskodik. Kezdeté pont 7 és fél órakor. Belépti-díjak: Személyenként 2 kor., Család-jegy 3 személyre 4 korona. A kör alapítói és azon rendes tagjai, kik hátrányban nincsenek, a fenti díjaknak felét fizetik. Egy páholy ára külön 3 korona. A páholybalepőknek személyjeggyel is ellátva kell lenniök.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Büntügyi tárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő héten a következő büntügyi tárgyalások fognak tartatni: 1903. december 28-án hétfőn felebbviteli ügyek tárgyalásai I. és II. tanács előtt vétségi és kihágási ügyekben. **December 29-én kedden főtargyalások.** Bálint Lajosné ellen, súlyos testi sértés büntetéseért. Janicsák József ellen, magán okirathamisításért. Széles Sándor ellen, lopásért. Kalmár Eszter ellen, gondatlanságból okozott emberölésért. Kerekes Imre ellen, lopásért. Vadász András ellen lopás büntetése, Karika Lajos ellen súlyos testisértés büntetése, Szórényi Lajos ellen súlyos testisértés büntetése, Makula Antal ellen lopás vétsége. Ujvári Lajosné ellen orgazdaság büntetése.

§ Pályázat aljegyzői állásra. A nyiregyházi kir. törvényszék elnöke aljegyzői állásra hirdet pályázatot. Javadalmazás: 1200 korona törzsfizetés és a szabályszerű lakbér. Pályázni két hétig lehet az ottani törvényszék elnökénél.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Decz. 24.

Készáru változatlan.

Buza áprilisra	7.73—7.74
Rozs	6.61—6.62
Zab	5.43—5.44
Tengeri májusca	5.20—5.21

Timárok figyelmébe.

A téglási grófi erdőben timároknak nyuzni való cserfa

hosszú méretekben eladó.

Értekezhetni Tégláson:

HOLUSA erdésznél.

Méhész József

szijgyártó üzlete
Debreczen,
Hatvan-u. (Tóth-ház).

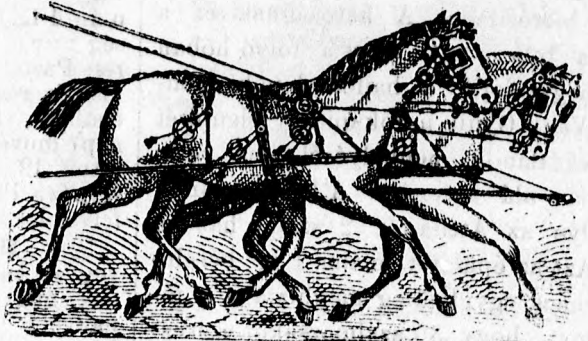
A m. t. földbirtokos osztály és gazdaközönség becses figyelmét bátorkodom felhívni szijgyártó üzletre, hol a saját vezetésem alatt a legdiszesebb munkák szakavatott készítését elvállalom. — Helybeli, valamint vidéki megrendelések jutányosan és pontosan készíttetnek. Javításokat olcsón elvállalom.

Disztes kiállítás. Tartós munka.

Tömeges pártfogást kér:

Méhész József,

szijgyártó.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól es Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által. **A Jurisics-féle Pakráczli csepp** oly csodaszereit balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle Pakráczli cseppek** oly előnnyel bírnak, hogy **minden baj ellen** használhatók és mindig csodaszereit hatással van. **A Jurisics-féle Pakráczli cseppek** legbiztosabban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűfögést, sápkórt szédülést és mindenféle gyomorkatarust, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen daganatok, égési sebek, szagatás és köszvényes bántalmaknál, mert a hol semmiféle szer nem használt, ott a **Jurisics-féle Pakráczli cseppek** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála nyilatkozat minden országból bizonyítja. A Jurisics-féle Pakráczli cseppek megrendelhetők közvetlenül

Jurisics Péter

gyógyszerésztől Pakráczon 403. sz.

Árak használati utasítással, léds- és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— 36 üveg kor. 12.20 Minden 12 üv. után 1 üv. Pak-
24 üveg kor. 8.60 48 üveg kor. 16.— ráczli cseppek ráadásul ingyen.
Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás,
influenza és hurut ellen felülmulhatatlan szer a **Jurisics-féle Szil-
vontai növényedv.** Ára 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg 5.80, 6 üveg 8.20.
Hideglelés és láz ellen kiűnő a „**Ferbi Fugo**“, mely rendkívül
gyorsan és biztosan hat. Ára: 2 üv. kor. 4.20, 4 üv. k. 7.—, 6 üv. 10.

Szalavoniai növényedvből és „**Ferbi Fugo**“ból két üvegnél keve-
sebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráczli
cseppet ingyen kapunk.

Jelszavam: **egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapesten:

Török József gyógytárában, Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakráczli cseppek csodaszereit hatását.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóból 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér

BOROS TESTVÉREK nőidivat áruházában remek őszi divatkelmék és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglehető olcsó árak!

600 FORINTOT fizetek annak, a ki **Bartilla fogváz** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fódájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla Winkler Ed., Wien, 10/I. Sommergasse 1.** — Kapható Debreczenben minden gyógyszerertárban. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvázat.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

HA NINCS PÉNZE menjen Kaiser Salamonhoz Debreczen Hatvan-utca 2 szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi

lakással bíró hitelképes családoknak urinői divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leányruhák, tükör és képek raktára.

KANÁLI MADARAK gyönyörűen, változatosan éneklők, valamint tenyésztésre alkalmas nőtények olcsón beszerezhetők: Péterfia-utca 26.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszere, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynei, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevisar-láskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ csegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél** Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
•• csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Karácsonyi ünnepekre.

Ajánlom:

5 és 10 literes üveg korsókban

Bagaméri saját **termésü**
boralmat.

1903. évi literje 26 kr.

1902. " " 26 és 28 kr.

literes üvegekben 28-32.

Hordókban

50-100 liter vételnél tisztán, le-
huzva 15 és 16 frt. Nyir-ábrányi
állomásra szállítva hektoliterenként.Ugyszintén saját főzetésü Seprő,
Törköly és Szilváriumot, valamint
szilágysági termelőtől vásárolt va-
lódi és kitünő Szilváriumot üve-
genként literjét 80 krajczárért.Továbbá tisztán kezelt fűszer-
féléket, főzelékeket kiváló minő-
ségben, kitünő sava yított ká-
posztát.Szolid és előnyös árakban
ajánl tisztelettel

Várray János.

Kölcsey- és Meszena-u sarkán

Kereskedők, iparosok, magán emberek figyelmébe!

Ingatlanok és bármilyen ingóságok
adás-vételének közvetítését. **Követelések**
beszedését. Számlák incassálását. Bármí-
nemű megbízások teljesítését. Körlevelek,
árjegyzékek és mindenemű üzleti reclam
nyomatványok megszerezését, felbélyegzé-
sét és postai expedícióját. Örökbefogadási,
névmagyarosítási, házassági, nagyko-
rusítási és egyéb engedélyek meg-
szerzését a leggyutányosabban és legpou-
sabbban eszközöli:

Nagy Lajos

(volt ügyvédsegéd)

ügynökségi irodája és okmány-szerző vállalat a
Debreczenben Mester-u. 12.

Telenfon-szám: 335.

Mihály Sámuel papirkereskedése

Főter 30. szám, Dréher sörcsarnokkal szemben.

Figyelemreméltó sorozata

szép és hasznos Karácsonyi és Ujévi ajándék tárgyakban:

Elegánsan berendezett levélpapír dobozok 2-3 nagyságu levél-
papir 1-2 féle kártya, megfelelő borítékkal crém és színes
1 kor. 20 fillértől kezdve.Írószerkészlet elegáns dobozokban, finom bőr és vászon írómap-
pák urak és hölgyek használatára.Czélyszerű és diszes tintatartók. Íróasztal szekrények, levélpapírok
és nyomtatványok beraktározására. Szalon naptárak apuarell
festéssel, tárcza és zsebnaptárak bőrkötésben. Olaj és vízfes-
tékek tölgyfadobozban felszerelve. Nyomott és könyomatu
névjegyek. Oxidált Kohmoor zsebirónok, betétekkel. Fény-
kép és levelezőlap albumok. Apuarell Sportképek kis alak-
ban. Gazdasszonyi pénztár nickel, ezüst arany és papirpénz
beosztással.

Társasjátékok.

Ugy ezen, mint az itt fel nem sorolt ujdonságok mél-
tányos szolid árakban számíttatnak.

**Karácsonyi és Ujévi levelezőlap ujdon-
ságokban nagy választék.**

Gyomor-, bél-, és vértisztító kuránál már fél-
pohár **természetes**

Igmándi keserűvíz

reggelenként használva, kitünően beválik.

Kapható gyógytárak és üzletekben, ugy a forrástulajdonos:
CHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznel Komáromban.

Raktár:

Budapesten ÉDESKUTY L. cégnél.

Export Amerika és Angolországba.

MOST nagyon olcsón lehet **VÁSÁROLNI**

RÓZSA nődivat áruházában
Debreczen, Kistemplombazár

Női és leány felöltőket,
Női kalapokat és blousokat.

Nagyarányu karácsonyi

Női Ruhakelme Vásárt

rendeztünk be és
női divatszövetek, jó mosó velezeket,
francia batistokat

tetemesen leszállított áron
árusítunk el.

Remek, divatos szövet blouzek
félárban darabja 3 frt.

Mosó flanel divat blouzek
darabja 95 kr.

Egy ruha 116 cm. széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 forint.

Egy ruha 75 cm. széles

mosó velez.

2 forint 24 krajczár.

Szabó Lajos Fiai
Debreczen.

Szenzáció!
Nagy karácsonyi vásár!

eddig még nem létezett
olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39 kr.
Francia delainek	37 "
Francia flanelek	39 "
Széles tennis flanelek	15 "
Divatos pongis selymek	65 "
Blouz selymek	45 és 55 "
Ruha zephir	17 "
Mosó bársony	45 "

Továbbá gyönyörű alkalmas aján-
dék cikkek: boák, csipkegallérok, se-
lyemkendők és sálak, diszkötők, kézi-
munkák, divánpárnák, plusz utitakarók,
legezők, nyakkendők órási választéka.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában.

Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

Új harisnya-kötőde.

Szedlák és Vámos-ház, Piacz-u. 32. sz.

FISCHBEIN KATALIN

(Schwarz Árminné.)

Eivállalom új harisnyák kötését,
használtak fejelését, pamut, gyapju és
mercieliszirt anyagokból, javításokat
igen mérsékelt áron.

A n. é. közönség b. figyelmébe
ajánlom ujonnan borendezett s kitűnő
gégekkel ellátott

harisnya kötődémet

Vidéki megrendelések pontosan esz-
közlötnek.

Tisztelettel

Fischbein Katalin.

ALAPITTATOTT 1875.

KATZ HERMANN

Debreczen város legrégibb

férfi-, fiu és gyermekruha-üzlete

Piacz-utca 43. sz. a. (Dréher-söröcsarnok mellett.)

Intézetek és testületeknek!

Szegény gyermekek felruházására
való téli ruhák, nagy mennyiségbeni
vásárlás által, **mosás olcsó árban kap-
hatók!**

Kitűnő szabás!**Leltár előtt**

a még raktáron levő összes téli-ruhák
u. m.: téli kabátok, szőrme- és gazda-
kabátok, bundák, férfi- fiu- és gyermek
öltönyök mélyen leszállított árban lesz-
nek elárusítva!

Elegáns kivitel!**A Magyar Fém és Lámpaárugyár**

részvénytársaság gyári raktára

Debreczen, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok

Gyár: Budapest—Kőbányán.

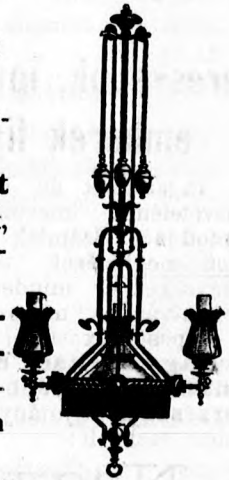
Ajánlja gyártmányait:

**Légszeszcillárok, asztali
és függőlámpákat,**
valamint egyszerű lámpákat, kö-
zönséges használatra.

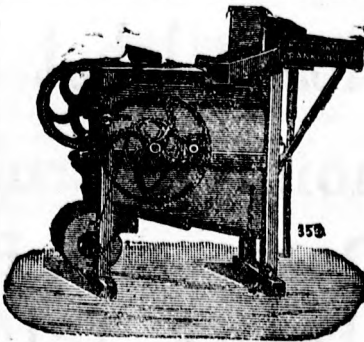
Bronze dísz tárgyakat
állványok, íróasztali berendezések,
gyertyatartók stb. a legmérsékel-
tebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható **valódi ame-
rikai petroleum, király-
olaj,** mely kizárólag e gyár szá-
mára nyártatik, tiszta, szagtalan
és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

**Gabona-rosták,
Konkolyozók (triürök),
Széna- és szalmasajtók,
Répa- és burgonyavágók,
Takarmány-füllesztők.**

A legjobb **vetőgépek**

„**AGRICOLA**“ (tolókerék szerkezettel) mindennemű
vetemény számára, váltókerekek nélkül dombon avagy
sikon alkalmazható, a legújabb rendszer szerint és
jótállás mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és Társa.Gazdasági gépgyárak, vasöntődek és ekegyárak: **BÉCS, II/1. Taborstrasse 71.**

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontelárusítók kerestetnek.

Karácsonyi ajándékok.

Ifjusági iratok és képeskönyvek. Dicsművek
nagyválasztéka:

LASZLÓ ALBERT és TÁRSA

HEGEDŰS S. és SÁNDOR I.

könyv- és papirkereskedésében DEBRECZENBEN.

Levelepapír különlegességek. Képes árjegyzék ingyen. Festékdobozok.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karinthia)

kitüntetve több díjéremmel és a koronás
arany érdemkeresztel.

Ajánlja kitűnően készített, jól belőtt, a cs.
kir. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált
fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jótálás. —
Árjegyzék ingyen.

Karácsonyi
vagy újévi ajándéku
leghasznosabb egy jó

varrógép,

melyet legelőnyösebben lehet beszerezni

Rósenberg és Hammer

varrógép és kerékpár raktárában Piacz-u. 2. sz.
Minden vevő ingyenes szabászaft tanításban
részesül. Vidékiek 8 nap alatt kitaníthatnak,
amiről az érdeklődők meggyőződést nyerhetnek.

Mechanikai javító mshely.

Modern órák

I-a magyar, angol és svájci művekkel

Horváth Gusztáv,

óraművesnél.

Debreczen, Hatvan-utca 2.

Igen előnyös árak. Karácsonyi választék.

Eladó ingatlanok

és malom haszonbérlet.

1. A nagyvárad I. sz. Főtisztelendő
Káptalan tulajdonát képező Szalacs községben
fekvő jelenlegi patika épület a volt pálinka
főzőház a melléképületekkel és az ezekhez
tartozó telkek, továbbá a Mikepércs község-
ben levő tisztalak, a melléképületekkel és tel-
kekkel együtt elfognak adadni.

Venni szándékozók 10 százalék bánat-
pénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1904 január
15-ig Nagyváradra az I. sz. káptalani uradalom
központi irodájába adják be. Az eladási felté-
telek, melyek az ajánlattevők által aláírandók,
az uradalom központi irodájában, a vasadi és
mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők.

2. Mikepércs községben levő urad. gőz-
malom, lakház kert és udvarral 1904. január
1-től 10 évre haszonbérbe kiadó. A haszonbéri
feltételek az urad. központi irodájában vagy a
mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők és
ajánlattevők által aláírandó.

Nagyvárad, 1903. december 5.

Papp Imre
főtiszt.

Donogán és Somossy

Kunz József és Tarsa utódai

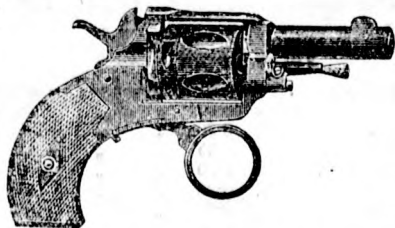
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujonnán átalakított divatáruház.

Külön szőnyegosztály.

Agg és asztalterítők, buterszővetek,
kocsitakarók, függönyök.

Linoleum, lópokrócok
óriási raktára.

Gyakorlati karácsonyi ajándéku

VADÁSZÁTI felszerelések és fegyverek,

KORCSOLYÁK, zománczozott, fényezett és nickl EDÉNYEK, VASBUTOROK, MADÁR-

KALITEÁK FÜRDŰKÁDAK,

GERMEKKOCSIK, GYERMEK-

GYERMEK mozdófelszerelések és

FŐZŐEDÉNYEK és KONYHÁK,

• • gyermek vasalók stb. stb. • •

Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Piacz-utca 20. és 27-ik szám.

